Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефони: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 253. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го ГРУДНЯ 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 9, 1953. No. 253. VOL. LXI.

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР ПЕРЕД ОБ'ЄДНАНИМИ НАЦІЯМИ

Ню Йорк, Н. Й. — Президенд Айзенгавер прибуває 8 грудня на триґодинний побут до Ню Йорку, під час якого виголосить 30-хвилинну промову перед генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй. Цю його промову вважають за найважливішу під час його президентури, бо він говоритиме не тільки як президент ЗДА, але також в імені англійського й французького прем'єрів — Черчила й Ляніселя. Його промову надаватимуть всі телевізійні й радієві станції в ЗДА, а також всі станції „Голосу Америки" до всього світу. Промова Айзенгавера має заголовок „Небезпеки, перед якими стоїть світ в атомовій добі". — З поінформованих джерел повідомляють, що президент дасть нову пропозицію міжнародної контролі атомової енерґії, яка могла б обмежити перегони у зброєнні та спричинитися до зменшення напруження між Сходом і Заходом. З президентом прибудуть також державний секретар Джан Фостер Доллес і голова Комісії Атомової Енерґії Луїс Л. Стравс. Стравс був з президентом на Бермудах і там конферував із англійським дорадником в справі атомової енерґії Лордом Червеллом. Після промови президент буде присутній на короткому прийнятті у генерального секретаря ОН Гаммершілда, який в імені ОН просив президента виголосити цю промову перед Генеральною Асамблеєю ОН і в той спосіб підкреслити перед усім світом значення цієї міжнародної установи та силу проводу в вільному світі. Айзенгавер буде другим американським президентом, який промовляв перед ОН. Першим президентом ЗДА, що промовляв перед Об'єднаними Націями, був Труман, який 24 жовтня 1949 року виголосив промову на закладинах наріжного каменя під будинок ОН в Ню Йорку. Айзенгавер прибуде о год. 3.05 на летовище Ля Ґвардія, звідси автом в супроводі 100 поліційних мотоциклістів переїде вулицями Квінсу до будинку ОН. З президентом прибудуть члени його почоту в 12 автах, а 200 поліцистів пильнуватимуть безпеки президента. Промову почне президент о 4 годині пополудні, а о 6 годині ввечері відлетить до Вашинґтону.

Понад 20,000 депеш і десятки тисяч листів на заклик МекКарті

Вашинґтон. — З Білого Дому повідомили, що до 4 години пополудні 7 грудня надійшли до канцелярії президента понад 20.000 депеш і десятки тисяч листів, автори яких займають становище в справі допомоги тим країнам, що торгують із комуністичним Китаєм. Ці депеші надсилаються на заклик сенатора Джозефа МекКарті до американського народу, підтримати його вимогу про стримання допомоги тим державам, які торгують із комуністичними країнами. Заступник пресового секретаря Моррей Снайдер заявив, що він не висилає повідомлень про ці листи й депеші президентові Айзенгаверові на Бермуди, бо „президент має інші важливі справи". Пораховане число депеш становить 19,517. Кожної години надходять до Білого Дому коло 300 депеш. Число листів ще не підраховане, але секретар гадає, що воно становитиме десятки тисяч. Відношення між цими листами публічної опінії в користь пропозиції сенатора МекКарті і в користь президента Айзенгавера ще не встановлене. В суботу це відношення було трохи більше як 2 до 1 в користь сенатора Мек Карті. Швидке обраховування депеш можливе завдяки тому, що телеграфічна аґенція Вестерн Юніон подає числа своїх серій.

Число загинулих у Віксбурґу піднеслося до 30

Віксбурґ, Місс. — Число загинулих від торнада в Віксбурґу, Місс., піднеслося до 30, бо під румовищами домів вдалося відкопати ще два трупи. Рятункові відділи працюють без перерви вдень і вночі, розкопуючи звалища кількох бльоків, які були зрівняні з землею торнадом, що шалів впродовж лише кількох хвилин, але спричинив шкоду на 25,000,000 долярів. На телефонічний наказ президента Айзенгавера з Бермудів до Віксбурґу прибула Кейтрін Говард, діюча директорка Федеральної Цивільної Оборони і повідомила, що внаслідок проголошення міста Віксбурґ тереном катастрофи — потерпілі зможуть дістати допомогу з федеральних фондів, але на це мусять кілька днів почекати. 17-річну Кей Варрен відкопали з-під румовищ її крамниці. Розшукують ще труп одного купця, який знаходився в крамниці під час катастрофи. В місті відбувся похорон частини жертв, що загинули внаслідок жахливого стихійного лиха.

Підприємець має право звільнити нельояльного робітника

Вашинґтон. — Найвищий Суд більшістю 6 до 3 голосів ствердив, що підприємець не нарушує робітничого закону Тефта-Гартлі, коли звільняє з праці робітника, який є нельояльний до свого працедавця і публічно критикує продукти свого працедавця. Суддя Гаролд Г. Бертон заявив, що працедавець має право звільнити такого нельояльного робітника. Суддя Найвищого Суду Фелікс Франкфуртер не погоджувався з цим становищем і в заяві меншости заявив, що законодавці, які 12 років тому ухвалювали закон Тефта-Гартлі, не мали на думці, щоб працедавець міг звільняти робітника з приводу його нельояльности.

В АМЕРИЦІ

● **Клод Бернгайм** із двома своїми доньками і зятем виїхав до Касабланки в Африці, звідки має поїхати до Сагари, щоб вивчати племена Туареґ, а також племена в Бельгійському Конґо і в Французькій Підривниковій Африці. Вони працюють для Американського Музею Природничої Історії.

● **Тричленна Комісія**, яка мала вивчати домагання вантажних робітників у східніх портах ЗДА, повідомила президента Айзенгавера, що в саме навечер'я Різдва має початися страйк вантажників, який спаралізує всі східні порти ЗДА. Цей страйк вже був почався, але його припинено судовою забороною.

● **Бувший президент** Геррі Труман заявив, що він не може зрозуміти, чому президент Айзенгавер не користає з президентського яхту „Вільямсбурґ", бо утримувати цей яхт в нечинному стані коштує майже те саме, коли б його вживати. На цьому яхті можна добре відпочивати і відбувати наради з найближчими співробітниками, як це й робив Труман під час своєї президентури.

● **Алджер Гісс**, який відсиджує трирічну в'язницю за кривоприсягу, має право на урядову пенсію в висоті 715 долярів річно, коли дійде до 62 року життя. Закон дозволяє одержувати пенсію навіть тим особам, які були засуджені до кари тюрми.

В ОБОРОНІ ВОЛІ

Бувший президент Герберт Гувер свідчив в Ню Йорку перед спеціяльною конґресовою комісією в справі захоплення большевиками Балтійських країн. Бувший президент гостро засуджував большевицьке розбишацтво і твердив, що єдиною надією на світовий мир може бути звільнення всіх поневолених народів. Він теж не думає, що такого звільнення можна добитись переговорами.

УКРАЇНЦІ ДАЛИ ВІДСІЧ РОСІЙСЬКИМ ІМПЕРІЯЛІСТАМ НА АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ У ВАШИНҐТОНІ

ПРОФ. ДОБРЯНСЬКИЙ ПІДКРЕСЛЮВАВ РОЛЮ НАЦІОНАЛІЗМУ В БОРОТЬБІ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ; ПРОФ. ЧУБАТИЙ СПРОСТОВУВАВ ПОГЛЯДИ ЛАЙОНСА ТА ЄЗУЇТА УРУСОВА. РОСІЙСЬКІ ІМПЕРІЯЛІСТИ В ДЕФЕНЗИВІ

Вашинґтон. (МЧ). — Минулої п'ятниці і суботи, 4 і 5 грудня, тут відбулася т. зв. Крайова Конференція в справі волі і миру через визволення (The National Conference on Freedom and Peace through Liberation), під час якої українські представники дали гідну відсіч еміґраційним білим російським імперіялістам та їхнім симпатикам. Конференція була зорганізована бувшим конґресменом О. К. Армстронґом при допомозі та співпраці видатних американців, що інтересуються боротьбою проти большевизму та справедливим впорядкуванням відносин на Сході після розвалу большевизму. З українського боку брали участь в підготові та організації конференції проф. Лев Добрянський та п. С. Скубляк. В конференції взяло участь коло 200 представників різних американських організацій, поважна кількість американських спеціялістів у большевицьких справах та багато гостей. Між приявними були представники майже всіх народів світу, зокрема поневолених або загрожених большевизмом народів Совєтського Союзу, сателітських держав, Китаю, Кореї та Індії. З українських організацій були заступлені: Український Конґресовий Комітет (проф. Л. Добрянський, адвокати М. Пізнак і С. Ярема, проф. М. Чубатий та п. Е. Кульчицька), Закордонне Представництво УГВР (пп. Лебідь та Антонович), АБН (д-р Н. Процик і д-р О. Соколишин) та СУМА (пп. Омельченко і Коваль). З відомих американців взяли участь в конференції м. ін. адмірал Менц, конґресмен Файн, амбасадор Горнбек, Юджін Лайонс, проф. Кендал з Єльського університету та інші. Виголошено низку доповідей, після яких розгорнулася жвава дискусія головно довкола таких справ: де шукати ядра і сили большевизму та якими способами і засобами найкраще поборювати ту світову загрозу. Проф. Добрянський, забираючи слово двома наворотами, підкреслював велике значення „ушляхетненого націоналізму", себто патріотизму поневолених народів, в боротьбі проти большевизму. — Проф. М. Чубатий в своєму виступі спростував погляди Лайонса та єзуїта Урусова на ролю України і Росії в цій боротьбі. Адв. С. Ярема протестував проти киненого єзуїтом-росіянином Урусовим підозріння щодо комуністичних симпатій серед канадійських українців, а адв. Пізнак забирав голос у справі резолюційної комісії. На цій конференції, як це звичайно буває на того роду імпрезах, зударилися два погляди на майбутність Совєтського Союзу після розвалу большевизму. Давніше на подібних конференціях переважав погляд про потребу збереження „єдиної, неділимої" Росії а виступи російських шовіністичних імперіялістів були самопевні й мали поперття з американського боку. На цій конференції росіяни, скомпромітовані останніми шпиґунськими аферами т. зв. „солідаристів", були радше в дефензиві; в наступі були поневолені Москвою народи та представники демократичної Кореї і національного Китаю. Не багато допомогли росіянам спроваджені ними на ту конференцію федералісти. Їх виступ викликав радше співчуття та погорду для них самих і їх російських опікунів так, що їх ніхто поважно не брав. Домінуючим на конференції було переконання про потребу повного визволення всіх поневолених народів та використання їх визвольних рухів для повалення большевизму і забезпечення тривкого миру в світі.

Найвищий Суд слухає арґументів за і проти сеґреґації в школах

Вашинґтон. — Найвищий Суд має видати рішення, чи примусові окремі школи для негритянського населення, які існують в 18 стейтах і дистрикті Колюмбія, згідні з американською конституцією, яка говорить про „рівні" права для кожного горожанина. Адвокат Терґуд Маршалл, який виступає від Крайового Товариства для Поступу Кольорового населення, твердить, що змушування дітей кольорових батьків ходити до окремих шкіл, противиться духові американської конституції. 80-річний бувший демократичний кандидат на президента Джан В. Дейвіс виступив в імені стейту Південної Каролайни й заявив, що „окремі але однакові" школи для білих і кольорових дітей зовсім не противляться домаганню рівности, про яке говорить конституція. Після цих двох свідків мають говорити інші представники кольорового населення й федерального уряду, по них ще раз адвокат Маршалл і представник П. Каролайни Дейвіс. Найвищий Суд може уневажнити рішення з 1896 року, яке дозволяло на окремі школи для кольорового населення, визнати себе некомпетентним вирішувати цю скаргу, або ввести зміни до теперішньої практики, це значить визначити умови, коли сеґреґація в школах оправдана („окремі" школи мусіли б бути також і „однакові — рівні"). Гадають, що Найвищий Суд скасує сеґреґацію в шкільництві, і визнає протиконституційним змушувати кольорові діти ходити до окремих шкіл.

Найвищий Суд стейту Ню Джерзі заборонив роздавати Біблію в школах

Трентон, Н. Дж. — Найвищий Суд стейту Ню Джерзі видав заборону поширювати Біблію в виданні Короля Джеймса і Книгу Псальмів в публічних школах, навіть тоді, коли батьки дітей цього бажають. За поширюванням книг Нового й Старого Завітів були протестантські батьки, а протестували проти цього батьки католицьких і жидівських дітей. Головний суддя Артур Т. Вандербілт заявив в обґрунтуванні судової заборони, що поширювання Святого Письма в редакції однієї релігійної деномінації викличе знову релігійну боротьбу між визнавцями різних релігій, і тому „ми не смімо до цього допустити", бо інакше „зреклися б усього того поступу, який маємо на полі релігійної толеранції". — Суддя твердив, що поширювання релігійних книг по школах суперечить американській конституції, згідно з якою Церква відокремлена від держави. Подібні заборони поширювати Святе Письмо однієї деномінації внесено вже в Бостоні, Дітройті, Рено, Акроні і в стейті Коннектикат, — але винесені вони були без рішення суду. Біблійне Видавництво хоче апелювати в цій справі до Найвищого Суду. Представник Шкільної Ради Джекоб Стен заявив, що закони стейту Ню Джерзі не забороняють читати в школах Святе Письмо. Але на запит судді, чи він дозволив би в школі Коран, відповів заперечливо.

Нові пропозиції дають надію на закінчення страйку фотоґраверів у Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. — Страйк фотоґраверів в Ню Йорку, що триває вже 11 днів, і що внаслідок нього 5,500,000 читачів позбавлено часописів, — перший раз увійшов у стадію, що дає надію на швидке його закінчення. Попереднього дня федеральні посередники вели переговори окремо з представниками інших спілок, які представляють 20,000 робітників, і з представниками видавців. Хоч подробиць про ці переговори не подано, але представники заінтересованих сторін заявили, що атмосфера, в якій вони відбувалися, була оптимістична і це дає надію на швидке закінчення страйку. Представник спілки фотоґраверів заявив, що він скличе загальні збори членів спілки, які мають схвалити рішення своїх представників.

Мати хоче їхати до Кореї по сина-неповоротця

Вашинґтон. — П. Гаві з Олдену в стейті Міннесота — збирається їхати до Кореї по свого сина, що перебуває в комуністичній неволі. Її син знаходиться між тими 22 полоненими американцями, які заявили, що не хочуть повертатися додому. Деякі члени родини цих неповоротців також хотіли їхати до Кореї, щоб на місці особисто переконати їх до повороту, але департамент оборони не дав їм на це дозволу. Та пані Гаві з Олдену не втрачає надії і прибула до столиці разом із редактором Джаном Чеппелем, щоб просити уряд при допомозі конґресменів про дозвіл на поїздку до Кореї. Вона вірить, що їй вдасться переконати сина повернутися до ЗДА. Редактор Чеппел заявив: „Можливо нам вдасться бути свідками найдраматичнішого змагання нашого покоління: сили християнської молитви і материнської любови з силами комуністичного зла і темноти".

КАНДИДАТ НА ПРЕЗИДЕНТА ФРАНЦІЇ

Марсель Едмонд Меґелси, — французький соціялістичний лідер, зголосив свою кандидатуру на президента Франції. Вибір президента має відбутися в дні 17-го грудня. Маґелси заступає думку якнайшвидшого закінчення війни в Індо-Китаї, але досі він ще не сказав, як можна це зробити.

В Тегерані військо обстріляло демонстрантів

Тегеран, Іран. — У другому дні демонстрацій в столиці Ірану, Тегерані, що відбувалися проти відновлення дипломатичних взаємин з Англією, військо обстріляло юрбу, яка не хотіла розійтись всупереч закликам. Згинули два студенти тегеранського університету, на терені якого уладжено демонстрацію. Серед іранської університетської молоди сильно поширені комуністичні впливи. Арештовано 10 прихильників релігійного фанатика Кашані, який видав заклик проти відновлювання зв'язків з англійцями. Відділи війська охороняють будинок британської амбасади. Дипломатичні взаємини між Іраном і Англією, що їх прем'єр Моссадек, якого тепер судять за державну зраду, зірвав був під час спору за знаціоналізовані в Ірані копальні нафти, — відновлено минулої суботи.

Три становища в справі полонених неповоротців

Панмунджом. — Спір, що зробити з полоненими — неповоротцями з уваги на те, що не всі вони перейшли процедуру „переконування" і що нема досі ніякої певности, чи взагалі відбудеться передбачена угодою про перемир'я мирова конференція в справі Кореї, знайшов свій яскравий вислів у формулюванні перед пресовими представниками в Кореї трьох існуючих в цій справі становищ. Індійський генерал Тімайя, голова Невтральної Комісії в Кореї, заявив, що він звернеться до свого уряду з повідомленням про скрутну ситуацію, але вважає, що комуністи й альянти повинні безпосередньо порозумітися, що діяти в справі полонених неповоротців з уваги на невиконання угоди про перемир'я. Північно-корейський генерал Чо заявив, що комуністи будуть домагатися продовжити час „переконування" ще на 90 днів, починаючи від 23 грудня ц. р., тим часом альянти стоять на становиці, що всі некомуністичні неповоротці повинні вийти на волю автоматично 23 січня 1954. — В нарадах підготовчої комісії над скликанням мирової конференції в справі Кореї нема ніякої зміни на краще. — Дальша зустріч південно-корейських переконувачів з південно-корейськими вояками, що, попавши в комуністичний полон, відмовилися репатріюватись, ні в одного неповоротця не змінила рішення. На 160 південно-корейських неповоротців досі ані один не висловив бажання вернутися додому.

15 грудня, себто за 9 днів перед закінченням процедури „переконування", американське командування вирішило перевести зустріч з 22 американськими військовими полоненими, що, будучи в комуністичному полоні, відмовляються репатріюватися.

ВИКЛИКОМ МОСКВІ ЗАКІНЧЕНО КОНФЕРЕНЦІЮ НА БЕРМУДАХ

МІЖ ПОСТАНОВАМИ „ВЕЛИКОЇ ТРІЙКИ" Є ТЕЖ ЗМАГАННЯ ДО „МИРНОГО ВИЗВОЛЕННЯ" ПОНЕВОЛЕНИХ МОСКВОЮ НАРОДІВ

Такерс Тавн, Бермуди. — Викликом для Москви порозумітись із Заходом в справі замирення в Европі і Азії закінчилася в понеділок, 7-го грудня ввечері, чотириденна конференція „великої трійки" — голів урядів З'єдинених Держав, Британії і Франції. Президент З'єдинених Держав Двайт Д. Айзенгавер, прем'єр Британії Вінстон Черчил та прем'єр Франції Жозеф Лянісль закінчили конференцію спільним комунікатом про „повну єдність Заходу в спільних змаганнях" і ствердили, що тими змаганнями є м. ін. об'єднання Німеччини і мировий договір з Австрією, політична конференція в справі замирення в Кореї, закінчення війни в Індо-Китаї та „мирне визволення" поневолених Москвою східньо-европейських народів. Безпосередньо після конференції вислано з Бермуд спільну ноту до Москви, в якій закликається її взяти участь в конференції „малої чвірки" — міністрів закордонних справ ЗДА, Британії, Франції і Совєтського Союзу, що мала б відбутися в Берліні в січні наступного року в справі Німеччини і Австрії. Перед своїм від'їздом до Ню Йорку президент Айзенгавер мав поінформувати співучасників конференції про зміст свого заповідженого виступу перед Об'єднаними Націями на тему загрози для світу в теперішній атомовій добі. В Лондоні появились непотверджені офіціяльно повідомлення, що прем'єр Черчил відмовляв президента Айзенгавера від такого виступу, вважаючи, що такий виступ викличе некорисне враження в світовій публічній опінії.

АДЕНАУЕР ПРИЙНЯВ ТЕКСТ НОТИ 3-ох ДЕРЖАВ ДО СОВЄТІВ

Бонн. — Канцлер Західньої Німеччина, Конрад Аденауер погодився на текст ноти трьох західніх великодержав до Совєтів у справі конференції чотирьох міністрів закордонних справ, дармащо той текст не зовсім відповідає німецьким бажанням. Текст тієї ноти, що його устійнили президент Айзенгавер, прем'єр Черчил і прем'єр Лянісль, був переданий Аденауерові за посередництвом французького високого комісара в Німеччині Франсуа Понсе, який в цьому місяці очолює тричленний Високий Комісаріят західніх альянтів. Нота трьох великодержав, ухвалена на Бермудській конференції, передбачає зустріч 4-ох міністрів закордонних справ, себто — ЗДА, Англії, Франції і СССР, в першій декаді місяця січня 1954 року у Берліні. Це місто запропонували були большевики, але вони не вказали, котрий сектор Берліну мають на увазі. Альянтська нота коротка, займає всього одну сторінку машинового письма і стримується від усякої полеміки з совєтськими замітами під адресою НАТО й европейського оборонного пакту, що їх Совєти піднесли були в своїй останній ноті з 27 листопада. Альянти висловлюють лише свою готовість відбути з Совєтами спільну конференцію у Берліні над актуальними міжнародними проблемами, висловлюючи, зокрема надію, що на цій конференції вдасться осягнути порозуміння в справі Німеччини й Австрії. Саме цей останній пункт альянтської ноти викликує у німців острах, що Совєти захочуть розпочати конференцію від дебати над загально-політичним напруженням у світі, при чому, за ціну деяких комуністичних концесій на Далекому Сході, західні альянти могли б поступитися інтересами Німеччини. Тому канцлер Аденауер завжди настоював, щоб у конференції західніх альянтів із Совєтами Німеччина була єдиним пунктом денного порядку, або, бодай, першою його точкою.

Франція зменшує військовий бюджет на 13%

Париж. — Французький уряд подав парляментові прелімінар бюджету на 1954 рік, на загальну суму $3,620,000,000, при чому військовий бюджет обрахований на 13% менше, як попередній. Це зменшення видатків умотивоване більшою ролею атомової зброї в нових плянах оборони Західньої Европи перед совєтською аґресією. Зокрема зменшується число наземних військ з 420,000 до 413,000 вояків. Зате збільшено видатки на летунство, яке має досягнути з кінцем 1955 року 1,000 бойових літаків. Морська фльота має нараховувати 71,000 моряків, замість теперішніх 68,000. Поважні ощадности робить Франція у своїх видатках на воєнні видатки в Індо-Китаї і на вишкіл тамошніх автохтонних військ, завдяки американській фінансовій допомозі, що досягає кругло 1,000,000,000 долярів. У Парижі в середу 9 грудня розпочинаються 3-денні наради шефів генеральних штабів 14-ти держав-членів НАТО. В західній пресі висловлюють припущення, що ці керівні військовики, з огляду на зріст зорганізованого воєнного потенціялу Заходу і взагалі покращання його військової сили, не будуть домагатися побільшення кількости військ НАТО.

В СВІТІ

● **3,000 архиєпископів** і єпископів братимуть участь в процесії до 1,600-літньої церкви св. Марії в Римі, з нагоди 100 роковин проголошення догми про Непорочне Зачаття Діви Марії. 77-літній Папа Пій XII правитиме Богослужбу о год. 12.30 вночі у своїй приватній каплиці в Ватикані.

● **Англійський лікар**, спеціяліст недуги дитячого паралічу „поліо", прилетів до Каїро, щоб лікувати 3-літнього синка єгипетського міністра оборони, майора Салема, який дістав атаку тієї страшної недуги. Майор Салем — запеклий ворог англійців.

● **Сусіди шпиталю** Сан-Джеймс у Лондоні згіршилися нововідкритим пам'ятником, що його поставлено перед шпиталевим будинком: голий мужчина, що знімає руки вгору й символізує „Видужання". Сусіди зголосили писаний протест до управи шпиталю. Наступного дня статуя була прибрана у білий фартух і зелений дощовик.

● **Американська військова** жандармерія і німецька прикордонна поліція дістали наказ стежити, щоб не виїхав із Німеччини ляйтенант американської армії, стаціонований із 28 піхотною дивізією у Ґеттінґені, який 5 грудня ц. р. втік від судової розправи, де мав відповідати за кілька переступків, м. і. пошкодження державного добра. Він утік разом з 22-літньою американкою.

● **Собака** альзаської раси, перебуваючи з своїм паном, англійським купцем, в місті Момбаса в африканській Кенії, в саду дому, кинулася на заблуканого леопарда. Леопард так настрашився, що скочив із скелі 50 стіп високої в Індійський океан. Собака кинулася за ним і вернулась додому за годину з легкими слідами геройської боротьби.

● **Автономний уряд** на Бермудах видав спеціяльні поштові марки з написом „Розмови Трьох Держав, Грудень 1953".

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РЕАЛІЗМ ГУВЕРА

Бувший президент Герберт Гувер, великий мислитель та ідеаліст, сказав в останньому американцям та світові ще дві великі правди, а саме: 1) єдиною надією на світовий мир є воля і незалежність всіх народів, та 2) єдиною надією на звільнення поневолених большевицькою Москвою народів є „якийсь катаклізм", себто війна.

Ці свої переконання висловив мр. Гувер минулої суботи в Ню Йорку під час свідчень перед спеціяльною конґресовою комісією в справі захоплення Москвою балтійських країн в 1940 році. Він насамперед ствердив, що „єдиною надією для світового миру є здобуття самоуправління для уярмлених Росією народів", а на запит членів комісії, яку очолює конґресмен Чарлз Керстен з Висканзину, про можливість „звільнення балтійських держав — Латвії, Литви та Естонії — й інших східньо-европейських країн", бувший президент коротко відповів: „Одного дня, в результаті якогось катаклізму, ці народи можуть знову піднятись. Це єдина надія!"

І це єдина правда — можна б додати. На жаль, тієї повної правди досі не збагнуло ще багато провідних людей в світі, зокрема в Америці. Підкреслюємо — повної правди, бо американський нарід та його обрані провідники здають собі справу, що без волі для всіх не може бути миру, але не здають собі справи з того, що тієї волі для поневолених не можна здобути переговорами з Кремлем, без уваги на те, який прапор над ним повіває, червоний, білий чи кількакольоровий.

Це велика трагедія сьогоднішнього світу. Справа в тому, що нормальний, культурний і цивілізований Захід не може на свій здоровий розум збагнути анормальної і аморальної московської Евразії. Характеристична для тих непорозумінь є відома історія, як в Західній Німеччині після війни втікачі з-під Совєтів очікували на другий день після повалення у виборах консервативного уряду в Англії чергової вістки, що Черчила повісили, або, знову, як американці, на панічний страх тих втікачів перед репатріяцією, доораджували втікачам вертатись і „скинути Сталіна", якщо вони його не хочуть.

Такий стан віддзеркалюється ще й досі в міжнародній політиці, і на ньому у великій мірі базується навіть теперішня концепція американської „визвольної політики". Америка поступила крок вперед і вже готова не тільки „здержувати" большевизм, щоб він не захоплював далі вільні ще країни, але й вести „політику визволення", яку відповідальні представники та виконавці розуміють як нез'ясовану ближче, але завжди підкреслювану „мирну" підтримку визвольних змагань поневолених народів.

Щоб не було непорозумінь: ніхто не може вимагати від Америки чи будь-якої іншої країни, щоб вона проголошувала війну Москві для визволення поневолених народів. Але чи Америка та її союзники вже справді використали всі мирні засоби для допомоги поневоленим народам у їх визвольних змаганнях, які є сьогодні рівнозначні з безпекою Америки та вільного світу і — за словами бувшого президента Гувера — є теж „єдиною надією на світовий мир"? Правда, постійне збільшування оборонної сили З'єдинених Держав та очолюваної і піддержуваної ними оборони вільного світу йде цілком по лінії тієї допомоги. З другого боку ми бачимо такий парадокс, як американська підтримка всіляких біло-імперіялістичних російських „непередрішенців", які у великій мірі анулюють всі високі гасла американської „визвольної політики" і тільки потверджують заяву Гувера, що „якийсь катаклізм" може бути „єдиною надією" на визволення поневолених народів.

Конґресмен Чарлз Керстен, голова конґресової комісії, яка веде переслухання в справі комуно-московської окупації балтійських країн і перед якою свідчив бувший президент Гувер, заявив після тих свідчень представникам преси: „Виглядає, що докази, виявлені під час цих свідчень, поставлять наш уряд в положення, яке вимагатиме сказати Совєтському Союзові забратися з балтійських країн, на окупацію яких він не має найменшого леґального ані будь-якого іншого права". І хто знає, чи таке рішуче становище Америки та вільного світу до совєтських завоювань, піддержане відповідною активністю, не допомогло б, якщо вже не оминути, то бодай зменшити той передбачуваний мр. Гувером „катаклізм" для світового миру, якщо поневолені народи будуть залишені напризволяще під чоботом їхніх кремлівських гнобителів.

Петро Одарченко, Вашинґтон

ЮРІЙ ТИЩЕНКО-СІРИЙ

Не хочеться вірити, що Юрія Пилиповича нема, що його забрала від нас невблаганна смерть... Скільки життя і енергії було в цій людині! Скільки молодечого запалу і майже юнацького завзяття було в цього старшого віком невтомного діяча! Скільки ще плянів було в нього: написати спогади про своє багате подіями, змістовне і творче життя, видати Українську Дитячу Енциклопедію, видати для молоді твори українських клясиків, видати для наймолодших діток низку цікавих книжечок, написати і видати книжку спогадів про українських письменників і видатних громадсько-політичних діячів. І вся ця розпочата праця раптово обірвалася. Невимовний смуток огортає серце, коли бачиш цю дорогу і рідну людину в домовині.

Все його життя було наповнене кипучою діяльністю і невтомною працею. Замолоду активний учасник революційної боротьби проти царської Росії, невтомний діяч і пропаґандист української національної справи, письменник, книгар, видавець, редактор. До останнього дня свого життя він не кидав праці, не знав відпочинку, не мав нормальних умовин життя, мешкав у пивниці в темній кімнаті, куди ніколи промінь сонця не заходив. І ніколи не скаржився на тяжкі умови. Ми завжди його бачили веселим, усміхненим, життєрадісним, бадьорим, душею молодим. Син соняшної Херсонщини, він був ніби напоєний тим сонцем українським. Десятки років перебування на еміґрації його нескільки не змінили, він був відпорний на всі чужі впливи, на ньому не було і тіні „еміґрантщини". Коли ви вперше зустрічалися з Юрієм Пилиповичем, то вам здавалося, що він тільки вчора приїхав з України: його мова була позбавлена всяких ознак еміґрантщини, чиста, співуча мова рідної Херсонщини звучала з уст цього дебелого козака. Це був тип органічного українця, твердого, непохитного, відпорного на всякі чужі впливи, вірного до смерти великій ідеї служіння своєму народові. Його віддана невтомна праця на культурній ниві, зокрема в важливій ділянці поширення рідної книжки, дала багаті жнива. Тисячі несвідомих українців завдяки Ю. Тищенкові стали свідомими синами України. Серед найнесприятливіших обставин, в умовах російських заборон українського слова, Ю. Тищенко їздив по Україні під прибраним прізвищем і поширював українську книжку. З пашпортом австрійського громадянина Лаврова Ю. Тищенко відкривав українські книгарні. На еміґрації він видав велику кількість цінних праць з українознавства. На другій еміґрації в Німеччині і в ЗДА Ю. Тищенко особливу увагу звертав на видання і поширення дитячої літератури, розуміючи надзвичайну вагу цієї справи. Українська книжка охороняє дитину від денаціоналізації, виховує її в національному дусі, зберігає молоде покоління для української справи, для України. Ю. Тищенко очолює Об'єднання Працівників Дитячої Літератури і розгортає жваву видавничу діяльність. І не тільки видає, але й сам пише книжки для дітей. Такі твори, як „Про горобця славного молодця", що вийшов недавно четвертим виданням, або переказ Кіплінґових казок (вийшло три видання), або видана року 1953 книжка для дітей „Україна — земля моїх батьків" та інші входять в золотий фонд української дитячої літератури.

Покійний мав дуже добру пам'ять, і тому його спогади про Олену Пчілку, про С. Васильківського, про Олеся, Чупринку та про інших письменників і українських діячів відзначаються яскравістю, живістю, мальовничістю. Вони подають живі образи наших письменників, мистців та діячів і відзначаються легким гумором і прекрасною мовою. Доповіді Ю. Тищенка на засіданнях та на вечорах у Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку, на засіданнях Літературознавчої та Книгознавчої Секції Української Вільної Академії Наук та на інших вечорах відзначалися тими ж якостями: вони були дуже цікаві, змістовні, багаті фактичним матеріялом і оригінальними оцінками. Постійний кореспондент „Свободи", Ю. Тищенко містив ці доповіді в українському щоденнику та в додатку до нього.

Член-кореспондент Української Вільної Академії Наук Ю. П. Тищенко брав найдіяльнішу участь у Книгознавчій та Літературознавчій Секціях, а також у видавничій праці УВАН, зокрема в редаґуванні „Літературно-Наукового Збірника" УВАН. У цьому ж збірнику вміщено і працю Ю. Тищенка „Перші наддніпрянські українські політичні газети" в серії мемуарів; ця праця вийшла також окремим відбитком.

Останнім часом, об'єднавшись з відомим українським видавцем А. А. Білоусом і створивши видавниче товариство „Юрія Тищенка і Антона Білоуса", Ю. Тищенко весь віддався видавничій праці ,але несподівана смерть припинила невтомну діяльність видатного українського діяча.

Хай же буде Йому пером вільна американська земля.

Похорон бл. п. Юрія Тищенка-Сірого

В суботу, 5 грудня ц. р., о год. 9 ранку, відпроваджено на останній спочинок одного з найстаріших культурних і громадських українських діячів поза Україною, письменника-видавця Юрія Тищенка-Сірого. Похоронні обряди відправив євангелицький пастор д-р В. Купчинський, першу частину в похоронному заведенні П. Яреми при 7 вул. у Ню Йорку, другу — в протестантській церкві при 2 Евеню, куди перевезено тіло Покійного. Над відкритою домовиною промовляли: Іван Паливода в імені Літературно-Мистецького Клюбу, пригадавши роки своєї приязни з Покійником ще з початків цього сторіччя, потім із років визвольних змагань, з празької еміґрації і врешті за океаном. Проф. Міяковський віддав пошану Покійному в імені УВАН'у, як Тому культурникові, що все своє життя присвятив українській книжці. П. Барагура підкреслив в імені Т-ва Прихильників Дитячої Літератури заслуги Покійного для виховання наших найменших, д-р Козак розпрощався з Покійним в імені нюйоркського Відділу ОбВУА, врешті В. Косаренко-Косаревич промовляв, як особистий приятель Покійного. Тіло бл. п. Юрія Тищенка-Сірого поховано в українській частині п р е с в і теріянського цвинтаря біля м. Пасейку в стейті Ню Джерзі.

Іван Кедрин

НЕМА ГІРШИХ АНІ ЛІПШИХ В УНРАДІ

Недобре викликати в читачів часопису враження, що автор статті процесується за кожну букву і не є приступний на арґументи противника. Але, в даному випадку, річ іде не про аналізу окремих речень статті про УНРаду, а про засадниче питання: хто відповідальний за той стан, в якому опинився український Державний Центр на еміграції в 1953 році, в чому полягає цей стан і як його санувати? Інж. Осип Бойдуник, один із заступників голови УНРади, член Проводу Організації Українських Націоналістів, відповідає на це питання у своїй статті „Ясно і конкретно" („Свобода" ч. 239 з 18 листопада ц. р.) зовсім недвозначно: винні, мовляв, три партії Української Національної Ради — УНДО, УНДС і СУС (соціялісти). Тільки цим трьом партіям названий громадянин приписує всю вину, закидаючи їм партійницький еґоїзм, нетолеранцію до інших партій, амбіціонерство, дрібничковість і т. д., — зате ні одним словечком не обтяжує власної політичної групи ані союзної із нею УРДПартії. До того ж, зводячи всю кризу в Державному Центрі до міжпартійної полеміки і причіплюючи до цієї полеміки ще справу переговорів про приступлення українців до зреформованого протикомуністичного фронту разом із російськими представниками, інж. О. Бойдуник викликає в читача враження, що дійсно тільки названі три партії — це все зло зорганізованої української політичної еміґрації, зате єдиними носіями здорової думки і дії є тільки партійні однодумці шановного дискутанта і може ще його тактичні союзники у спільному фронті проти отих трьох партій.

Годі опертися враженню, що так ставити справу — це значить примітивізувати проблематику української політичної еміґрації і скручувати дискусію на тему санації відносин на цілком схиблений шлях сварок „за межу". Автор цих рядків, пишучи свої завваги на тему „За порядок в Державному Центрі" („Свобода" ч. 225 з 29 жовтня ц. р.) не називав ні одної партії і нікого не винив, ані не виправдував. Робив це не з куртуазії, делікатности чи з тактичних міркувань, щоб не підвищувати в Центрі і так занадто гарячої і непримирної атмосфери, а з цілком мериторичних причин: винні абсолютно в с і існуючі в УНРаді політичні групи і їхні керівні діячі без вийнятку. Невже дійсно можна поважно приймати твердження, що тільки дві партії в УНРаді бездоганні, державнотворчі, толерантні, вищі понад малі персональні амбіції, чужі всякій демагогії, прихильні не лише у теорії, а й у практиці поширенню консолідаційної бази УНРади, і що тільки вони одні орудують у своїй праці політичними концепціями, не грузнучи в дрібних справах?! Чи дійсно якраз такими є ОУН і УРДП, а всі інші групи — це їх антиподи?! Мабуть всі погодимося, що не можна в цій площині ставити справи і так оцінювати ролю складових частин УНРади. Чи не вірніше було б, призн авши діячеві ОУН правду, що його середовище численніше і більш здисципліноване, як деякі інші, ствердити тим більшу його відповідальність за стан справи і — тим більшу вину?!

Може краще буде не сперечатися за те, хто як в якій справі поводився і не виволікати на денне світло різних европейських засідань, що їх хід досить добре відомий і тут в Америці, бо це було б улаштуванням видовища нашим спільним ворогам і противникам, насправді без користи для санаційного завдання пресової дискусії. Може погодимося, що на різних засіданнях представники всіх груп поводились різно, так само, як може погодимося, що годі скидати відповідальність за будь-яку справу в Центрі, навіть за справу переговорів про вступ українців в спільний із росіянами протибольшевицький фронт, на будь-які одні групи, з виключенням будь-яких других. Все це дрібниці, все це саме ті кущі, що закривають ліс. Лісом є велика проблематика політичної репрезентації окупованої большевиками України за кордоном і її боротьби за визволення та за віднову державної суверенности. Неопрокиненим залишається закид, що складові групи УНРади (всі без вийнятку!) не зуміли вдержати тієї високої установи понад загальноеміґрантську атмосферу, що вносить розладдя і стягає кожну справу вділ, роздрібнює її і спростачує. Щоб зніматись понад ту атмосферу, треба постійного зусилля. Це безумовно нелегке завдання. Але й політична репрезентація 30 років тому окупованої держави — теж нелегка справа. Гідне виконання її вимагає розв'язування старих і щораз нових проблем. Які проблеми розв'язала УНРада і в розв'язці котрої з них допомогли групи, що їх славить інж. О. Бойдуник?! Одну розв'язано позитивно, але треба пильнувати, щоб її надалі не загиприти: створення фронту підсовєтських еміґрацій, т. зв. Паризький бльок. Другу, співпрацю з американськими чинниками, що їх дехто зовсім фальшиво, баламутячи українську еміґрацію, називає „приватними американськими колами", пробувано розв'язати. При спробі розв'язати цю проблему пороблено масу тактичних помилок, назверх і всередині української громади, які мстяться по нинішній день і — хай вибачить інж. О. Бойдуник — у деяких із цих помилок ревно партиципували представники ОУН в Державному Центрі (знехтування зв'язку з групами з-поза УНРади після створення Паризького бльоку, помилки з відомою п р е с о в о ю к о н ф е р е н ц і є ю, участь і голосування представника ОУН в одних нарадах і суперечні з його становищем заяви його співпартійців на інших; спутаність його рухів самостійно і негайно рішати в імені групи і т. д.). З кардинальних нерозв'язаних проблем досить згадати — на внутрішньоукраїнському відтинку — справу поширення УНРади на дальші групи й особи, тоді, коли штовхає до цього українська публічна опінія і брак людей до праці в Державному Центрі, і присвячування більшої уваги проблематиці „крайеміґрація", а — на зовнішньому відтинку — шукання злагоди поза Московщиною хоч би з одним сусідом, що

(Закінчення на стор. 3)

ПОВІТРЯНА ПОЛІЦІЯ

Без уваги на узгіднення думки про те, чи Америка виставлена на меншу або більшу небезпеку нападу з повітря, управи великих міст підготовляються до „необхідности". Найновіша форма рятункової організації — це „надземна поліція". У Ню Йорку вона існує вже кілька місяців, а недавно також управа міста Шикаґо зажадала поради нюйоркської надземної сторожі, як завести таку службу й у себе.

Надземна поліція в Ню Йорку зорганізувала „дивізію необхідної служби" при допомозі літаків-гелікоптерів. Ця дивізія „вилітає" на службу в означених годинах так, як виходять звичайні поліцисти на свою „туру". Гелікоптерська „тура" дістає більший „квартал", ніж пішохідна, охоплюючи ціле передмістя, обвід якого становить 300 миль. Улітї її головна увага була скерована на товпи народу, що виїздили над море або на прогулянки, а взимі вона матиме інше призначення. Хто побував улітї над морем, той міг завважити, як гелікоптери раз-у-раз появлялися над морськими берегами доволі низько, одначе мало хто догадувався, яка ціль таких полетів. Тепер поліційна управа вияснює, що гелікоптери у прибережній смузі стежили за рухами осіб, що пускалися плавати далеко від берега і не раз не мали вже сили повернутися назад. Саме таким особам повітряна поліція приходила з допомогою, маючи на своїх літаках всі потрібні до рятування людей прилади, як ґумові колеса, посторонки і навіть ґумові човни.

Пілоти, які обслуговують гелікоптери, це — незвичайно досвідчені люди. Вони не тільки знамениті летуни, але й механіки та практичні медики. Нюйоркське поліційне авіяційне бюро має також окремих механіків, які змінюються при втримуванні служби впродовж цілої доби. Деякі гелікоптери,— це не тільки повітроплавні судна, але й амфібії, пристосовані до водного плавання. Механіки мусять бути готові направляти літаки на воді, якщо б зайшла потреба.

Деякі пілоти під час світової війни відбули практику в Европі і тепер працюють як інструктори для новаків. Між ними є й такі, які відбули службу в Кореї, що дало їм нагоду зазнайомитися з найновішими підступами ворога.

Повітряна поліція не тільки готова допомагати людям у нещасті, але й навчена притримувати злодіїв, яких важко завважити на землі, коли вони ховаються десь у парках, лісах та в придорожних сховках. Надземна сторожа готова кожної хвилини вирушити в погоню за злочинцями, що тікають із міста з украденими автами.

На ділі такі ловці авто-злодіїв діють день і ніч, одначе мають великі труднощі під час мряки або дощової пори. У морозних днях вони виставлені ще й на іншу небезпеку, а саме на замерзання „карбураторів", в яких має змішуватися повітря з газом, що постає з загрітої газоліни. Якщо карбуратор замерзне, то літак може впасти на землю, загрожуючи життю не тільки пілотів, але й людей на землі.

Поліційні інспектори оповідають випадки, як то гелікоптерська служба побачила трьох хлопців, що їм перевернувся човен на ріці Гудсоні. Пілот дав знати про це своїй станиці радієвим телефоном, і за десять хвилин приплив поліційний човен і врятував хлопців. В іншому випадку поліційна станиця дістала вістку телефоном, що на стрімкому березі ріки якийсь чоловік перебуває в небезпеці. Зі станиці негайно дали знати телефоном повітряній сторожі, яка врятувала цього чоловіка. Ще інший випадок рятунку справді дивовижний. Під час направок на катедрі св. Івана робітник упав з риштування на дах церкви недалеко вежі і лежав там покалічений. Повітряна поліція ,повідомлена про нещастя, керувала шпитальною службою, що находилася на долині, даючи знати крізь радіо-телефон, як треба на даху посуватися вперед чи назад, щоб досягти та врятувати нещасливу жертву випадку. Це було на висоті 250 стіп від землі.

Крім рятункової служби і служби публічної безпеки, повітряна поліція допомагає цивільному летунству при ф о т о г р а ф у в а н н і міських „бльоків" згори, щоб мати готові пляни на випадок нападу ворога.

Хто мав нагоду бачити зблизька поліційний гелікоптер, той переконався, що це не звичайний літак ,а справжній літаючий корабель, який має всі засоби для служби, допомоги, рятунку і арештування. Дехто твердить, що незабаром великі міста матимуть „гелі-таксівки" замість теперішніх наземних таксівок. Вони будуть уставлені на деяких площах і ждатимуть на подорожних так, як ждуть тепер авта.

Д-р В. Ґалан, Екз. дир. ЗУАДК

ПРАЦЯ ЗУАДК

(Звідомлення виголошене на зборах Дирекційної Ради у Филаделфії 24-го жовтня 1953)

(5)

Ця Комісія намітила собі такий плян діяння: а) поширити організацію дитячих садків, б) організувати дім для осіб старших віком, в) організувати кадри працівників Суспільної Служби.

Для орієнтації подаємо загальні цифри з фондів Дитячого Садка:

За півріччя: серпень-грудень 1952 року: приходи: 1,616.90 долярів. Розходи:

платні	928.00 дол.
харчі	590.26 дол.
інвентар	44.95 дол.
забавки	85.04 дол.
інше	24.81 дол.
Разом	1.673.06 дол.
Недобір	56.16 дол.

Від січня до кінця серпня 1953 р.: приходи: 4.721.44 дол.

Розходи:

платні	2.269.50 дол.
харчі	1.665.81 дол.
інвентар	36.20 дол.
забавки	53.08 дол.
рент	120.00 дол.
різне	32.44 дол.
Разом:	4.203.93 дол.

Дитяча оселя у Ґлен Спей: приходи: 2.238.80 дол., розходи:

платні	782.00 дол.
харчі	792.91 дол.
автобуси	294.00 дол.
забавки	24.24 дол.
лікарі	94.11 дол.
інше	86.54 дол.
Разом:	2.073.80 дол.
Загально:	
приходи	8.577.14 дол.
розходи	7.950.79 дол.
Готівка	626.35 дол.

на банковому конті в Пенсилвенія Компані.

Справа побудови Суспільної Служби в Европі йде важче, хоч там її дуже потрібно. Коли я відвідував тюрму в Стравбінґу, побачив, що там є 29 наших хлопців, що могли б вже бути звільнені, якби хтось тим щиро зайнявся. А скільки наших людей у лікарнях і шпиталях, у старечих домах — і всюди вони потребують нашої Суспільної Служби! Наші еміґранти там без зайняття, але всі думають, що роблять велику політичну роботу. Якби вони більше поцікавились самим життям і почали побудову Суспільної Служби, ЗУАДК дав би в цьому ділі всю допомогу.

В останньому часі пані Прокопович під Парижем у Франції зголосила своє бажання перетворити свій маєток на дім для старших віком українців. Там тепер живе пані Петлюрова. Вона просить, щоб ЗУАДКомітет допоміг у цьому ділі (треба відремонтувати три мешкальні доми).

Праця канцелярії у ЗДА

Праця канцелярії ЗУАДКомітету у ЗДА з тими малими силами й фондами, які маємо, була велика.

Впродовж останнього року зайнятих було у Филаделфії чотири особи, а саме: д-р В. Ґалан з платнею 420 долярів місячно, О. Тарнавський, з платнею 210 дол. міс., І. Поритко з платнею 180 дол. міс., Т. Гаращенко, з платнею 170 дол. місячно.

В Ню Йорку працює одна працівниця в тамошній канцелярії, а саме А. Курило з платнею 125 дол. місячно.

Від першого вересня ц. р. почала працювати в канцелярії О. Ґенґало з платнею 180 дол. місячно.

На европейському терені працював від січня до кінця червня д-р С. Кальба з платнею 450 дол. і оплатою мешкання 20 дол., разом 470 дол.

Під цю пору працює там на його місці М. Родик з платнею 400 дол. і оплатою мешкання 20 дол., разом 420 дол. місячно.

Другий наш працівник в Европі А. Дякун має місячну платню 350 долярів.

Разом місячні платні працівників у ЗДА (разом з Ню Йорком) становлять 1.285 долярів, в Німеччині 770 дол. (без місцевих сил), що становить суму 2.055 долярів.

Не враховано тут персоналу Дитячого Садка (3 опікунки, лікарка і вчителька для старших дітей).

В англійській кореспонденції та бухгальтерії працює в допомогу пані Ярослава Ґалан зовсім безплатно. Згадую про це тому, що в нашій пресі появились статті, які не лише не давали призн ання за добровільну працю, але й очорнювали в грубий і непристойний спосіб людей, що може лише відвернути їх від праці для української громади. А таких робітників має сьогодні ЗУАДК майже в кожній місцевості — зокрема в Ню Йорку (п-ні К. Пелешок та п-ні І. Бенцаль).

Праця, яка є перед нами, вимагає більше сил, і я певний, що Дирекційна Рада дасть свою згоду на те і знайде фонди для покриття видатків.

За 8 звітових місяців канцелярія вислала 14,976 листів, обіжників, звідомлень до преси і розшуків. Канцелярія веде відділ розшуків, відділ правної поради, посередництва праці, інтервенції в урядах. Дуже часто наші працівники виступають перекладачами в судах чи лікарнях і полагоджують справи, щовходять в обсяг Суспільної Служби.

Екзекутивний директор був приявний на різних конференціях організацій: КАРЕ, Американської Ради Добровольчих Організацій, як теж Уряду Іміґрації у Вашинґтоні і в Державному Департаменті.

Я відбув 39 поїздок до Ню Йорку та 31 до Вашинґтону. Часто був при цьому зі мною голова ЗУАДК д-р Мишуга, як теж п. Родик, пані Курило.

Канцелярія полагоджувала теж усю переписку в справі допомогової акції і сама вислала велику кількість пакетів. Активну участь в цій праці брали наші відділи в Ню Йорку, Шикаґо, Дітройті й інших місцевостях.

Через наш Комітет висилають теж допомогу козаки, калмики, білоруси, а в останньому часі словаки. Це також допомагає більше об'єднати в ЗУАДКомітеті неросійські народи, що може мати великі політичні наслідки.

В усій нашій праці — що зовсім природньо — мали ми приятелів і запеклих ворогів. Нашим приятелям хочемо подякувати за їх приязнь та допомогу в нашій великій роботі і просити їх про дальшу віддану співпрацю. Наших ворогів просимо придержуватись християнської етики, як це й пристало на них, а не користуватись, як це вони роблять, фальшем, облудою та очорнюванням.

Зокрема висловлюємо щиру дяку нашій народній і демократичній пресі, а саме: „Свободі", „Народній Волі", „Народному Слову", „Українському Прометеєві", як і нашій пресі в Европі, яка підтримувала нашу працю, віддаючи багато місця нашим справам.

Велика подяка належить також тим нашим організаціям і громадянам, які все і всюди мають добре слово про ЗУАДК і підтримують нашу діяльність активно. Вони вважаються творцями ЗУАДКомітету і тому далі стараються з ним працювати. ЗУАДК є і залишиться єдиною українською харитативно-допомоговою організацією, яка несе допомогу і поміч українцям у вольному світі під українським н е з а л е ж н и м прапором і визнана, як українська установа міжнародними чинниками. Це й є наш шлях, який завжди веде нас усіх поза рідними землями до одної ідеї — до соборної і самостійної Української Держави.

Тому то цю нашу організацію треба скріпити, головно фінансово. Вона вже має випробуваних працівників і їй треба дати матеріяльну підставу діяти, а вона напевно зразково переведе:

1 Нову акцію переселення,

2 Дасть повну і задовільну допомогу залишенцям,

3 Р о з б у д у є С у с п і л ь н у Службу тут в ЗДА і в Европі,

4 Понесе ідеї Суспільної Служби у рідний край і перша вступить з допоміжною рукою на рідні визволені землі.

Даймо ж ЗУАДКомітетові діяти далі для добра всього нашого народу.

Кінець.

М. Д. Бачин

НЕРОЗГАДАНА ЖІНКА

(Закінчення)

Сусід Джека запитався, хто йому розторощив побічницю в авті? Хоч Джек знав, що завинила його дружина, він вияснив немовбито його вина також була в тому, бо він недоглянув. Це перепросило вмить його загнівану дружину.

Перша засада: Установи почуття „ми-проти-всього-світу" і ніколи не трать його. Воно робить подружжя нерозривним.

Правда, жінки бувають нераз нелогічні, але треба розкрити таємницю. Все має свої психологічні причини: нераз це, одинокий спосіб, коли дружина може спонукати чоловіка, щоби діяв, як мужчина. Коли жіноче Ні значить ТАК, нераз і часто, це явний знак, що мужескість її чоловіка дрімає. Він недостаточно рішучий. Тоді жінка, часто ніби зовсім недоречно, починає сперечатися. Бо чоловік забуває підчеркати, що він господар дому. Ніколи не подає ініціятиви. Нікуди не йдуть, хіба що вона дасть заохоту. Також вона мусить сказати, куди вони підуть. Мужескість це рішення, що сам його виконуєш. Жінка часто каже Ні на зміну, провокує, заохочує. — „Не згадуй моїх уродин." — каже Мері і надіється, що Джан відповість: — „Якже я міг би забути, моя люба?!" — „Ти мене ніколи не любив!" — каже Рут, що встає на світанку робити снідання чоловікові, чого інші жінки не роблять, тому хоче мати признання.

Жінки жадають признання. Жінки-працівниці, що через малі діти перестали заробляти. Образовані жінки, що зреклися професійної кар'єри задля подружжя. Жінки, що вийшли заміж за підприємців і професіоналів, що почуваються поза заінтересованнями своїх чоловіків; жінки, що попадають в пустку, опущені дітьми, що повиростали, стали самостійні і розбрелися по світі...

Більше ласкавих слів! Часто, за часто, все лихо повстає, бо кілька милих слів не було сказаних в час. Чоловіки, захоплені своєю фаховою працею та її успіхами, не розуміють, що їх дружини також працюють. Вони не обговорюють своїх справ з жінками і не заінтересовані жіночою роботою дома.

Одного лікаря з великою практикою, тому дуже занятого, запитала п. Джанстон, чи він має якісь спеціяльні засади для щасливого подружого пожиття. Він їх мав ще від свого батька, також лікаря. Цей завів був у себе періодичні „родинні години". Ніколи не забував подякувати, дружині, за якусь особливу, добре приправлену страву. Приносив їй квітку, зірвану в квітнику, щоби собі припняла до волосся. Коли син женився, подав йому таку засаду „подружого щастя, написану, щоб запам'яталася: — „Дім лікаря буває заповнений щастям, коли він про це подбає. Запам'ятай! Любов мужчини і життя мужчини це справи роздільні; — а для жінки це все існування". — твердив один з найбільших англійських поетів,.. Байрон." — Цю засаду варта застосувати і в недокторській хаті.

Друга засада: Не забувай віддати признання твоїй дружині. Вона важна і віддана співробітниця при здобуванні спільного щастя. Дай їй відчути, що ти це оцінюєш і так визбудешся частини нерозумних спорів.

Деякі люди не відчувають, що подружжя вимагає оттого спільного безперервного — „давати-брати". Це нерозуміння буває причиною сварок, що нищать подружне життя. Нераз буває так, що чоловік і жінка розуміють, що подружню згоду, спокій та мир треба за всяку ціну завести, навіть ціною ресентименту: позаочним очернюванням, скаргами, тайнами і навіть брехней. Подружжя стає конвенціональне, для вигоди.

Бувають подружжя, де верховодить чоловік і бувають такі, що жінка. В подружжях, де першу скрипку грає чоловік, 61%, бувають щасливі, в тих, де жінка, лише 47%. Це доказав статистично Амер. Інститут для розслідів родини. Правдивий мужчина повинен час від часу признати: — „Я помилявся." — Такий вислів часто розброює дружину. Тому треба, по мужеськи, опановувати себе і не сперечатися, хто має рацію. Треба вміти не робити грецьких трагедій з подружих суперечок, а брати їх частіше на весело.

Засада третя: Поважай подружні непорозуміння. Притакуй, щоб заперечити. Не поборюй свою жінку, не забувай, що вона, так як і ти, член тої самої спортової дружини; воюєте по тій самій стороні.

Чи з вашою жінкою годі витримати? Вона заклопотана, примхувата, невгомонна! Чи були ви з нею на якійсь виставі, концерті? Коли відвідували разом приятелів? Коли гостили у себе знайомих? Чи належите до якогось товариства? Ходите разом на відчити? Чи маєте спільні зацікавлення? Як ні, попробуйте віднайти їх.

Засада четверта: Постарайся про якусь принагідну зміну для дружини. Зміну сценарія, зміну заінтересовання. Ця зміна, це не мусить бути зараз подорож до Парижу. Переїдь поромом на другий беріг річки, — може це її ущасливить! Відвідайте музей, зайдіть до парку або пошвендайтеся по вулицях, пооглядайте вистави. Може віднайдете якісь спільні уподобання?!

Історійки на закінчення. Пані Джанстон закінчує двома історійками. Раз вона бачила в кімнаті до снідань маму з дорстаючою дочкою. Коли мати сягнула до торбинки за хусточкою до носа, здивована, витягнула звідтам щось мале, загорнуте в папері, а коли розвинула, випали звідти срібні сережки. — „Глянь, доню! Це подібне на твойого батька. Саме сьогодні мої уродини!" — Треба було бачити радість і щастя цих двох жінок. Таке ж щасливе задоволення променіло від одної пані, яку завважив відомий піяніст і перший президент відновленої Польщі, Ігнаци Падаревський, в останнім ряді лавок одної каплиці. — „Про що думаєте?" — запитав. — „Я думаю на скільки я тепер щасливіша, чим я колинебудь могла подумати, що буду." — відповіла незнайома. — „Ви гадаєте, що Ви, зріла жінка, тепер щасливіші, як були школяркою?" — перепитав Падаревський. — „Розуміється, що так!" — сказала вона. — „Пані!" — викликнув Падаревський, — „Я хотів би пізнати Вашого чоловіка!".

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в одну ідейну спільноту та поставила її на службу нашим краянам та нашому поневоленому українському народові!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Міннеаполіс, Мін.

З діяльности Відділу ООЧСУ.

Закінчуючи свою діяльність за 1953 рік, Відділ ООЧСУ в Міннеаполісі може похвалитися перед українською громадою гарними успіхами. На терені Міннеаполісу не було жадного загально - національного свята в якому Відділ ООЧСУ не брав би активної і передової участи.

На першому місці треба згадати те, що Відділ є членом місцевої Філії УККА, яку визнає за координаційний центр громадського життя, а члени Відділу, що входять до екзекутиви Філії, беруть жваву участь у всій її діяльності. Як самостійна організація, Відділ організував цілий ряд доповідей, святочних сходин і товариських вечорів для своїх членів та ширшої публіки. Розвиткові цієї широкої громадської праці у великій мірі сприяє власна домівка. Поза цією працею серед української громади Міннеаполісу, Відділ ООЧСУ старається розгорнути широку інформаційну працю серед визначних американських діячів. Відділ ООЧСУ вислав на адресу сенаторів Міннесоти ряд таких книжок, що інформують про Україну й українську проблему взагалі. До цієї посилки книжок до обох сенаторів долучено відповідного змісту листи.

Передтим, як на порядок дня в Конґресі прийшов розгляд резолюції, внесеної сенатором Смитом у відомій справі встановлення американських дипломатичних станиць в Україні і Білорусі, Відділ ООЧСУ вислав відповідні листи до голови підкомісії, конґресмена Френціс П. Волтон та до сенаторів Міннесоти. В цих листах Відділ просив згаданих осіб піддержати резолюцію, арґументуючи позитивними сторінками з точки зору стратегії психологічної війни між Сходом і Заходом, підчеркуючи, що прийняття резолюції може принести великі користі для Америки і України.

У відповідь на ці листи обидва сенатори прислали своє запевнення в належній піддержці цієї справи, якщо тільки вона прийде на порядок нарад в сенаті.

Коли в вересні ц. р. в журналі „УС Нюс енд Ворлд Ріпорт", появилося інтерв'ю кореспондента цього журналу з американським дипломатом, який подавав невірні інформації про українську проблему, Відділ ООЧСУ вислав на адресу видавця журналу п. Лавренса Девіда листа, в якому опрокинув фальшивість тверджень дипломата. У відповідь на цього листа, видавництво прислало на адресу Відділу подяку за цінні інформації, однак зазначило, що з огляду на анонімність дипломата не є всилі встрявати в дальшу дискусію на цю тему.

Коли звіт пані Мести про її поїздку по СССР і відвідини в Україні появився в пресі, а в звіті появились дуже корисні інформації та її враження про Україну і українців, Відділ ООЧСУ вислав пані Месті листа, в якому склав подяку за поміщення тих фактів в пресі.

Все, що тут згадане, це була б в загальному ця невеличка праця, яку Відділ ООЧСУ був всилі провести в цьому році. Однак члени цього Відділу повинні бути горді з того, що хоча висунені на цей найдальший форпост українського громадського життя в ЗДА, всеж таки внесли і свій вклад в ту велику роботу, що її веде українство в ділянці ширення правди про Україну, викриваючи правдиву суть комунізму і російського імперіялізму.

(М. І. К.)

Нема гірших ані ліпших в У.Н.Раді

(Закінчення зі стор. 2-гої)

претендує далі на українські землі, злагоди — під кутом спільного протисовєтського фронту і для влегшення власних визвольницьких змагань. А скільки інших справ стоїть облогом! І чи можна заспокоїти свою совість окликом: „Я не винен, — це він"!?

Як санувати відносини — це інша тема. Здається, що треба би почати санацію від вивчення правди, що державно-думаючі діячі повинні мати більше особисто-товариського і політичного такту, щоб не ображати себе взаємно і не доходити до стану, коли одні з одними — засідаючи в одній політичній репрезентативній установі — не говорять. Далі, щоб „партійний ключ" в обсаді становищ не доводити до абсурду, як і титули, зв'язані з тими становищами, а дивитись на ті становища з погляду праці, що її треба виконати, і здібностей людини до виконання її. Далі, рахуватися з публічною опінією, як чинником реальним, і не розуміти її, як тільки той терен, на якому треба побивати противника (з УН-Ради чи з-поза неї) лише приєднувати її собі позитивними вислідами праці, або наявними доказами праці. Більшим шануванням самого себе, як колективу, а не тої, другої і третьої партії, треба відбудувати загирений в поважній мірі авторитет Державного Центру в очах української громади в діяспорі і всіх чужинців. Відбудувавши його, вреба розпочати розв'язувати проблеми. А тоді й дискусія про Державний Центр не буде обертатись довкола висвлавлювання тільки однієї своєї групи і лаяння другої, а довкола сутніх проблем: які вони і як їх розв'язувати.

Озон, Парк, Н. Й.

Нова українська католицька парафія

В громадах нюйоркської дільниці Квінсу, Озон Парк, Джемейка, Вудгейвен, Річмонд Гіл і ін. живе понад 150 українських родин, переважно старших іміґрантів з їхніми дітьми і внуками, уродженцями Америки. Це греко-католики, приналежні до гр.-кат. парафії св. Духа в Півн. Бруклині. Через велике віддалення цієї церкви (1 година їзди) багато цих громадян часто бере участь у Богослуженнях у місцевих римо-католицьких церквах Тому вже від ряду років чільніші громадяни в Озон Парку й околиці стараються про заснування окремої гр.-кат. парафії. Після довшої підготови назріла ця ідея, і з весною ц. р. засновано комітет будови церкви, в склад якого увійшли пп. І. Таращук — голова та О. Коцопій — секретар, і С. Малафій, Н. Ворона, С. Савка, С. С. Макс, д-р В. Лев та інші, як члени. Духовий провід обняв о. В. Андрушків, парох церкви св. Духа. Діставши від наших Церковних властей дозвіл відправляти Богослуження в одній з винайманих святинь в Озон Парку, він разом з Комітетом виєднав дозвіл відправляти Служби Божі в церкві ім. св. Єлисавети при 84-ій вул. та Атлантик Еве. І саме в неділю, 11-го жовтня відправив він першу Службу Божу в гарно влаштованій молитовниці, у долішній частині церкви, в якій зібралося біля 150 вірних. Присутні вислухали зі зворушенням св. Літургії та гарної проповіді о. В. Андрушкова, в якій він привітав зібраних парафіян та закликав гуртуватися біля нової української парафії. Ще більш зворушливим моментом було приступлення кількох громадян, старших і молодших до св. Причастя.

Починаючи від цієї неділі, Богослуження відбуватиму т ь с я кожної неділі в цій церкві з 10-ої години ранку, поки нова парафія перенесеться до своєї власної святині. Комітет розпочав енергійну акцію купна церкви в Озон Парку.

Н. Н.

Бетлегем, Па.

Листопадові Роковини

В неділю 22-го листопада, старанням укр. греко-католицької церкви ім. св. Иосафата в Бетлегем святочно відзначено 35-літні роковини відновлення української державности. В цей день ввечорі відправив о. декан Мохнацький з Елизабет, Н, Дж., в сослуженні місцевого о. пароха Євгена Цегельського та о. Івана Михайлова, Панахиду за полеглих борців, які поклали буйні голови на полі бою за Українську Державу. Усі свідомі парафіяни заповнили церкву. Були й гості зі сусідніх громад. Після церковної відправи усі присутні перейшли на церковну залю. Свято відкрив п. Іван Малицький і попросив присутніх віддати пошану полеглим борцям однохвилинною мовчанкою. Опісля о. Євген Цегельський виголосив вступне слово, зясовуючи Листопадовий Зрив. Змістову і добре опрацьовану доповідь про Листопадовий Зрив і всі пов'язані події по сьогоднішний день, включно з боротьбою УПА, виголосив п. Теодор Крочак з Филаделфії. Переведено збірку на інвалідів, яка дала дуже гарний вислід.

Свято закінчено відспіванням Національного Гимну.

В. Заґвоський

Віпані, Н. Дж.

Створено Осередок СУМА.

В гарному містечку Віпані, Н. Дж., де живе вілика кількість українців старої і нової іміґрацій, створено в неділю 22 листопада 30 Осередок СУМА.

У малій залі греко-катол. Церкви св. Івана Хрестителя, де парохом є енергійний о. Иосиф Панасюк, у присутності 30 осіб, переважно молоді, засновано осередок СУМА та обрано Управу з головою Іваном Гузяком. Як почесного голову вибрано о. Панасюка. Рівночасно при Осередку створено відділ Юного СУМА, де згуртовано біля 25 юначок і юнаків.

У розмові з парохом о. Панасюком та головою відділу УКК п. інж. Г. Богуславцем, далося відчути, що вони доложуть старань та сил, щоб допомогти новоствореному Осередкові у праці для добра українського народу.

Слід згадати, що у великій мірі до зорганізування цього Осередку причинився Осередок ім. ген. М. Тарнавського в Пасейку.

І. Миронович,
Організаційний Референт
ГУ СУМА.

Клівленд, Огайо

Т-во Українських Економістів.

Українська іміґрація поволі, але консеквентно проникає у всі ділянки господарського життя в ЗДА, творить початкові скромні форми організованої господарської мережі власних підприємств. По більших скупченнях постають різні господарські клітини, починаючи від дрібних приватних підприємств — до більших господарських з'єднань: скромних українських банкових інституцій, ощадностевих кас, тощо.

8-го листопада ц. р. у Клівленді відбулись Основуючі Загальні Збори Т-ва Українських Економістів. Завданням Т-ва є організувати українських економістів з академічною освітою, дбати за приміщення членів Т-ва на працю за професією, пособляти розвиткові українських економічних наук, унапрямлювати підвищення професійних кваліфікацій членства. Щоб успішно вив'язатись з наложених завдань, вирішено скромними силами місцевих економістів нав'язати зв'язок з відповідними українськими і американськими Т-вами, науковими інституціями, улаштовувати поблічні доклади та лекції про можливості використання європейської економічної освіти в країні нового поселення. Дуже можливо, що при Управі Т-ва постануть коротко-речинцеві курси фахового перешколу. До Управи Т-ва увійшли: д-р Ярослав Сушків, голова; д-р Богдан Винар, секретар і д-р Володимир Воднар, фінансовогосподарський референт. До Контрольної Комісії Т-ва вибрано: інж. Микола Тарасюк, голова і д-р Богдан Томків; інж. Мирослав Басяндинський, члени. Осідком Т-ва є місто Клівленд. Тереном діяльности стейт Огайо. Всіх економістів з-поза Клівленду прохаємо контактуватись з Управою Т-ва на адресу:

Богдан Винар,
2725 Queen Ave.,
Cleveland 13, Ohio

Бостон, Масс.

Свято УПА — Листопадовий Зрив.

В підготовці і переведенні національних свят на терені Бостону беруть участь такі організації: Відділ УККА, СУМА, ОбВУА, Гурток Українських Студентів, ОДУМ, ООЧС. Кожна, з названих організацій взяла на себе обов'язок підготовити та перевести одно чи два свята своїми силами в осінньо-зимовому сезоні 1953/54.

Згідно з прийнятим пляном в дні 25 жовтня 1953 р. відбулося свято Української Повстанської Армії. Свято підготовила сумівська молодь. Доповідь про постання УПА, її геройські бої на два фронти та очайдушні рейди на захід виголосив п. Володимир Оленяк. Переведено теж інсценізацію боїв УПА з ворогом, в якій продемонстровано тактично-стратегічний показ. Деклямації бойового змісту виголосили Ярослава Чорній і Іван Тороус. Виступив теж чоловічий хор під проводом Мих. Гриценка і відспівав дві повстанчі пісні. Свято пройшло з повним успіхом.

Листопадове Свято підготовив і влаштував Відділ УККА дня 8 листопада 1953 р.

Сцену церковної галі прикрашено килимом, а на його тлі завішено тризуб і портрет Дмитра Вітовського. По обох сторонах сцени стояли прапори. Свято відкрив заст. голови відділу УККА Степан Сидлярчук. Він був учасником Листопадового Зриву і йому нетрудно було перед численно зібраною громадою нав'язати роковини свята до світлих днів відродження нашої держави та пригадати головні етапи її змагань за волю нації. Доповідь про Листопадовий Зрив, пов'язану з 700-річчям оснування города Львова виголосив учасник тодішніх подій Михайло Кисіль. Прелеґент назвав духові джерела, що з них зродився Листопадовий чин, та пригадав тодішні події, що його попередили і підкреслив вірність української нації служити вибраній ідеї до кінця.

Атракцією свята був виступ співака - соліста і диригента д-ра Антоновича, що відспівав дві пісні: „Ой, Дніпре, мій Дніпре" і „Безмежне поле". Акомпаніював солістові С. Лисенко. Заля нагородила співака бурею оплесків.

Змістовні вірші виголосили учні школи українознавства: Михайлина Лось, Богдан Рудик і Ярослава Чорній.

Свято закрив голова відділу УККА Олекса Мельниченко. Вказуючи на нерозривний зв'язок Львова і Києва бесідник підкреслив, що коли ворог грозитиме Львовові, то викличе проти себе Київ і навпаки. Вкінці закликав до посиленого вплачування національного датку.

З добровільних вступів на свято ввійшло до каси відділу УККА $70.

Відділ УККА повідомляє українську громаду міста Бостону і околиці, що в майбутньому всі національні свята і роковини проходитимуть в німецькій церковній галі при 133 Шавмут Евню, Бостон, а то з огляду на її центральне положення і вигідний доїзд зі всіх сторін міста.

М. К.

З Листів до Редакції

ПРОЧИТАВ „РАЙ"

Перечитав „Рай"! Це знаменита річ! Такої ще не було! Це вперше знайшовся мистець слова, що показав нам і душу тих нещасних там людей! Рецензію я вже візьмусь приготовляти на другий тиждень, бо буду мати дещо часу вільнішого. А до такої рецензії і на такий твір треба мати бодай дві години спокою. Але, ж та обкладинка!!! Це ж чистий дадаїзм, сюрреалізм — контраст до змісту й ідеї твору! Гемстед, Н. Й., 5 грудня.

Михайло Островерха.

Бриджпорт, Конн.

Листопадова Академія.

Заходом відділу Українського Конґресового Комітету в Бриджпорт, Конн., дня 22 листопада 1953 р. в залі гр.-кат. церкви Св. Покрови відбулася Листопадова Академія, яку відкрив голова місцевого Відділу УКК В. Слівінський. Добре і змістовно опрацьований реферат про історію і значення 1. Листопада виголосив п. В. Сусла. Опісля виступили діти з деклямаціями і співами. Миле враження робило на залі, як маленька 5-ти літня Меланя Питльована відспівала дві стрілецькі пісні. Дуже гарно вив'язались слідуючі діти з деклямаціями: Ірина Борис, Ірина Писарів, Лідія Бабій, Ярема Бабій, Петрусь Питльований і Богдан Заяць. Свято закінчено відспіванням українського національного гимну. Опісля переведено збірку на скитальців-залишенців, яка принесла $40.60. Гроші відіслано до УКК.

Склали: по $5: мґр. С. Волянський, Ф. Говера; по $2: Д. Чернявський, М. Стахів; о. Я. Шуст $1.50; по $1.25: В. Сусла, Стасюк; по $1: А. Глива, Ю. Добош, Питльована, С. Бабій, В. Бабій, Борис, Болонний, Галькевич, інж. Будник, К. Котило, Дстюх, Л. Палідвор, Терентюк, д-р Писарів, Заяць, В. Слівінський, В. Пурій, Я. Шулигора; по 75 ц.: Зелик, Лушпинець; по 50 ц.: Процик, Олексишин, Онищак.

М. С.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка уважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ПОВІДОМЛЕННЯ РЕДАКЦІЇ

При всіх своїх зусиллях, Редакція „Свободи" все ще не має фізичної можливости відповідати індивідуально на всі листи й надсилані матеріяли, хоч до цього постійно змагає і сподівається вже в короткому часі наладнати й цю ділянку. До того часу Редакція бажає вияснити цією дорогою такі справи:

1. Усі надсилані матеріяли, замовлені й незамовлені, Редакція з вдячністю приймає і дбайливо переглянувши, докладає всіх зусиль, щоб їх використати. Це відноситься, зокрема, до дописів з наших громад, які є віддзеркаленням життя тих громад і, часто, заохотою до дальшої праці. Все ж таки чотирьох сторінок навіть щоденника тепер не вистачає на те, щоб можна було всі ці матеріяли друкувати. Тому то, щоб здобути більше місця без рівночасних великих видатків на папір тощо, ми, в інтересі наших читачів та громад, переходимо поступово на дрібний друк (петит) в дописах з громад та в усіх інших матеріялах, призначених на 3-тю і 4-ту сторінки. Зміна друку допоможе вміщувати кожного дня приблизно на 30% більше матеріялів, ніж їх вміщувано досі. Це теж приспішить використовування матеріялів, які досі мусіли чекати іноді тижнями, а то й місяцями на свою чергу.

2. Редакція обов'язково використовує, або, якщо вони до використання не надаються, повертає замовлені матеріяли. Незамовлені матеріяли, якщо вони надаються до друку, Редакція з вдячністю використовує, а якщо вони до друку не пригожі, але можуть мати будь-яку вартість для Автора, теж повертає, хоч це часом забирає деякий час, потрібний на те, щоб справедливо встановити придатність чи непридатність матеріялу до друку. Часто теж і використання матеріялу вимагає довшого часу.

3. З технічних причин не можемо використовувати матеріялів, друкованих або писаних неукраїнськими літерами. Тому, хто не має української машинки, нехай пише радше рукою, ніж на англійській чи іншій машинці.

4. Редакція „Свободи" не радо використовує матеріяли, які розсилаються порядком організаційної чи індивідуальної „пресової служби" також до інших газет. Вважаємо, що наша українська преса своїм обсягом така бідна, що було б прямо гріхом заповнювати її скромні сторінки тими самими матеріялами. Інше діло, що про важливі події добре інформувати всіх, але це можна зробити оригінальними та різними дописами до кожної газети. Якщо той сам допис чи статтю висилається рівночасно до двох чи більше газет, то лояльність вимагає попереджати про це поодинокі Редакції. Якщо наша Редакція такого почи статтю використає, а опісля передження не дістане й допис переконається, що той самий матеріял був висланий до інших газет рівночасно, тоді вона, очевидно, ставитиметься з відповідною обережністю до дальших матеріялів з того самого джерела.

5. Найшвидше розглядає Редакція матеріяли короткі і рехові. Довші статті чи дописи мусять чекати відповідної нагоди, щоб в газеті було більше зільного місця.

6. Якщо до дописів долучуються для використання фотосвітлини, тоді, щоб заощадити потрібний на переписку час та приспішити друк надісланого матеріялу, найкраще долучити відразу й відповідну суму на оплату кліші. Кошти виготовлення кліші на дві колони становлять $7.56, а на одну колону — $4.56. Ціни часто змінюються.

7. Висилаючи матеріял до Редакції, автори приспішать їх використання, якщо писатимуть чітко на звичайному (а не восковому) білому папері, з відповідними відступами між лінійками або маргінесами збоку, необхідними для найконечніших поправок, та з одного боку картки.

8. Придатні до друку матеріяли мають більшу вартість, коли вони підписані повним іменем і прізвищем автора. Коли ж для автора з різних причин та міркувань це не побажане чи неможливе, то його повне ім'я і прізвище щонайменше мусить знати Редакція. Без того Редакція матеріялів взагалі не розглядає. Всі полемічні або спірні матеріяли можуть бути надруковані, якщо до друку надаються, тільки за повним іменем і прізвищем автора. Всі відомі їй імена й адреси Редакція зберігає виключно для себе і в жадному разі їх нікому не видає.

9. Всі редакційні матеріяли прохаємо висилати на адресу Редакції, а не поодиноких редакторів, бо це, на випадок неприявности редактора, на адресу якого вислано матеріял, припізнює його використання в газеті.

10. Адміністрація „Свободи" становить окремий відділ Видавництва і тому прохаємо в редакційних та адміністраційних справах звертатися до Редакції, чи Адміністрації окремими листами.

11. Всі листи, переслані до Редакції чи Адміністрації „Свободи" в інших, ніж редакційних чи адміністраційних, справах (напр., в справах іміґрації, всіляких фондів, праці і т. п.), пересилається на адреси відповідних інших інституцій чи урядів, не повідомляючи про це окремо авторів листів.

12. Всі ці завваги відносяться теж і до матеріялів, призначених до літературно-мистецького додатку, з тим, що, з уваги на порядковість використовування матеріялів і двотижневу черговість додатку, можуть бути причиною ще довшого припізнення з їх друком.

Редакція „Свободи" висловлює щиру подяку в першу чергу всім Співробітникам, Авторам та Дописувачам, без допомоги та зрозуміння яких було б важко вдержати газету на відповідному рівні. Подяка належиться теж усім тим, що своїми заввагами, признаннями чи критикою звертають увагу Редакції на поодинокі позитивні чи неґативні прояви в газеті. Їхні голоси є висловом публічної опінії і у великій мірі допомагають Редакції в її важкій і відповідальній праці.

Редакція „Свободи".

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149, 2-га Ев.

В Літературно - Мистецькому Клюбі в Ню Йорку, в п'ятницю 11 ц. м., відбудеться авторський вечір Ірини Шумилович-Шуварської. Поезії і оповідання. Читатимуть Лідія Крушельницька і Вол. Змій. Початок 8 год. веч.

УВАГА! УКРАЇНЦІ ДІТРОЙТУ! — Організація Державного Відродження України в ЗДА Обласна Управа ОДВУ стейту Мішіґен влаштовує

В СУБОТУ, 12-го ГРУДНЯ 1953 Р.,
в залі УДКлюбу при 2376 Ґрейлінґ

ЧАЙНИЙ ВЕЧІР

на який запрошує Українське Громадянство Дітройту й околиці. В програмі виступ Вп. Пана д-р Івана Розгона, відомого українського науковця й суспільно-політичного діяча, який поділиться з присутніми своїми цінними споминами й воєнними переживаннями у темі: „Моя зустріч з українськими націоналістами в часі другої світової війни на Україні". — Початок о год. 6:30 вечером. — Заля нагріта!

Обласна Управа ОДВУ Стейту Мішіґен

Артистка
ВІРА ЦЕБЕНКО
лір.-колорат. сопрано та піяністка-солістка
виступить
у програмі
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО
ВЕЧОРА,
що його влаштовує
Відділ Матірного Союзу Українок
12-го грудня 1953,
о год. 7-ій веч., в залі
Української Православної Церкви в Трентоні.
Дохід призначений на допомогу залишенцям.

МИСТЕЦЬКІ РІЗДВЯНІ КАРТКИ К. КРИЧЕВСЬКОЇ
(7-КОЛЬОРОВИЙ ДРУК)
10 ШТУК ЗА $1.50; 20 ШТУК ЗА $3.00 (з портом).
висилають:

"SVOBODA"
81-83 Grand St. Jersey City 3, N. J.
АБО
ARKA C.
48 East 7th St., New York 3, N. Y.

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ И ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

У неділю, 13-го грудня ц.р. буде посвячена на честь **ПОКРОВИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ** новопридбана Церква (2225 Норт Мешер стріт).

Посвяту довершать Високопреосвященіші Владики: **МИТРОПОЛИТ ЮАН І АРХИЄПИСКОП МСТИСЛАВ** при участі довколичного духівництва. Початок посвяти й Архиєрейської Служби Божої о 10-ій годині ранку.

Після Богослужби — **СВЯТОЧНИЙ ОБІД І КОНЦЕРТ** з участю хору "Lehigh Valley" та сольові виступи визначних мистців.

Запрошуємо все довколишнє Українське Громадянство.

Настоятель і параф. Рада парафії Св.Покрови
У.А.П.Ц. у Филаделфії.

ВАРТІСНА КНИГА ДЛЯ КОЖНОГО!

ЦІННИЙ ДАРУНОК НА СВ. НИКОЛАЯ, РІЗДВО І НОВИЙ РІК!

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ

і висилається всім Передплатникам, а новим замовцям за попереднім надісланням належитости (у Канаді можна за післяплатою на пошті).

ЦІНА $15.00 з пересилкою.

Книга має понад 800 сторін друку, формат 10x7x2½ цалів, гарний папір, оправлена в полотно з мистецькими золотими витисками, понад 500 ілюстрацій, окремі таблиці, мапи боїв від княжих часів аж до Української Повстанської Армії. Окрема кольорова таблиця.

До старої „ІУВ" додані нові розділи про Карпатську Січ, Українську Дивізію і Українську Повстанську Армію з ілюстраціями разом коло 300 стор.

Замовлення просимо посилати до:

Ukrainian Book Club, Ltd.
834½ MAIN STREET, WINNIPEG, MAN., CANADA

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Передплата тепер $15.00. По виході з друку $18.00.
друкується і появиться в лютім-березні 1954 р.

MISCELLANEOUS

ХОЛОДІЛЬНИКИ
Гарантовані, дуже добрі!
Спеціяльна ціна — $25 за штуку.
1659 3rd Ave., (93rd St.) N.Y.C.
EN. 9-3339

НА ВЕСІЛЛЯ
6 ПРЕКРАСНИХ БЕНКЕТОВИХ КІМНАТ
Всі ціни від $100 вгору.
CENTRAL PLAZA
111 2nd Avenue, New York City
AL. 4-9800

LIONEL TRAINS
Sales-Service-Repairs
Models-Layouts-Accessories
TOYS - GAMES - DOLLS
WHEEL GOODS
SPORTING GOODS
STATIONERY
SOKOL'S
30-27 STEINWAY ST.
ASTORIA, L. I.
RAvenswood 8-9602

SANTAS SHOUTING про великий виріб
ТОРТІВ ТІСТОЧКА і ПЕЧИВА
GARDEN BAKE SHOPS
256-03 Union Tpke., Elmont, L. I.
Fl. 7-9716
72-01 Kissen Blvd., Flushing, L. I.
JA. 6-9600

1953 FORD
EXECUTIVE CARS
Ford Victoria, R&H
Ford 2-dr. sed., R&H
Ford 4-dr. sed., R&H
Eng. Ford Zephyr, R&H

A-1 USED CARS

'46 Plym. sed., R&H	$ 395
'46 Olds. sed., Hydra	395
'47 Buick, sed., R&H	495
'47 Mercury Sta. Wgn.	595
'48 Nash sed., R&H	495
'48 Buick sed'tte, R&H	475
'48 Olds, conv., R&H	695
'48 English Ford Anglia	395
'49 Chev. 2-dr., R&H	695
'49 Olds, conv., R&H	795
'49 Buick sed., R&H	795
'50 Ford sed., R&H	795
'50 Stude. sed., R&H	795
'50 Olds. conv., R&H	895
'50 Ford conv., R&H	895
'50 Ford Sta. Wgn.	895
'51 Ford sed., R&H	895
'51 Ford conv., R&H	1165
'51 Ford Sta. Wgn.	1195
'51 Hillman conv., R&H	875
'52 Plym. sed., like new	1095
'52 Ford sed., equip.	1250
'52 Plym. conv., R&H	1345

Terms & Bank Rates Arranged
RALPH HORGAN
Authorized Ford Dealer
1842 BROADWAY, N. Y.
Bet. 60th & 61st St. PL. 7-1700
Open Daily Till 9 — Sat. Till 6

ПРАЦЯ
Help Wanted—Female

ОПЕРЕЙТОРКИ
досвідчені в суконках.
Стала праця, добра платня.
C & S DRESS CO.
10 Bay 17th St., Brooklyn, N. Y.
Near Bay 17th St. & 86th St.

ТЕХНІЧНІ ЛЯБОРАНТКИ
з 6 місяч. практикою в клінічній хемії, першенство досвідченим у дожильних застриках, але це не основне. Голоситися особисто при кінці тижня.
FLOWER 5th AVE. HOSPITAL
1 East 105th St., New York City

ОПЕРЕЙТОРКИ
мусять бути досвідчені в ліпших суконках. Стала праця, добра платня. Юнійні або неюнійні робітники.
Голоситись:
6th AVE. SPORTSWEAR
221 21st St., Brooklyn, N. Y.

СТЕНОТИПІСТКА
Платні свята, вакації.
Blue Cross Hospitalization.
WARNER DOG FOOD CO.
12 Franklin Street
Brooklyn, N. Y.

Вступайте в члени УНС!

Business Opportunity
БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

DINING EMPORIUM,
Італійсько-Американські вибрані смачні потрави.
Цей ресторан — знаменитий бизнес з повним лайсенсом на лікери, де знайдете різнородні, доброякісні страви та солідну обслугу. Положений при Broadway близько Riverdale, N. Y. Van Cortland Park Area. Золота нагода для спритного купця.
LOUIS J. MANISCALCO
36 RICHMOND TERRACE, S. I.
GI 7-0510 — GI 2-5841

STATIONERY-LUNCHEONETTE
Добре розвиваючий бизнес. Половина готівки. Жадає $5,000. Добра нагода.
Огляньте, щоб оцінити.
TR. 2-9481
218 East 180th St., Bronx, N. Y.

Grocery — Dairy — Delicatessen
Пиво — заморожувані харчі.
Добра нагода для поліпшення умов життя. Добре положення, модерне устаткування. Надається для подружжя. $98,000 річний оборот. Продається з причини хвороби. Не відповідається на невідповідні оферти.
FA. 7-6883
O-2 Rm. 830 — 11W 42 St. N.Y.C.

MISCL. — FOR SALE

Металеві Пружинові Забавки, Ляльки, Модні краватки, Гарні торги дешевих дитячих іграшок $2.25 тузін. Подрібно: регулярна ціна $1. Зв'язку з закриттям 50% знижки ціни. Подзвоніть, щоб побачитись з нами. Надзвичайно вигідне купно! PAUL COHEN, 881 Broadway, New York City. AL. 4-4875

MISCL. — FOR SALE

ПРАЦЯ
Help Wanted—Male

ФАХІВЕЦЬ ДО ЗНАРЯДДЯ
Досвідчений у знаряддях і будові машин.

СЛЮСАРІ — МАШИНІСТИ
Найвища нагорода для добрих робітників. Надчисельні години і всі користі.
STAR MACHINE & TOLL WORKS, INC.
25 Ewing Ave., No. Arlington, N.J.
KEarny 3-0947

POWER BRAKE
ОПЕРЕЙТОРИ
Стала праця. Добра платня. Добрі умовини праці.
Голоситись:
1005 Greene Ave., Brooklyn, N. Y.
(Близько Бродвею.)

ХЛОПЕЦЬ
18—23
Праця в магазині. $45 на початок. Добра праця для солідного хлопця. Стала праця, підвишки.
E. GREENWALD & CO.
95 Madison Ave., New York City
MU. 6-7646

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВИНГ!

REAL ESTATE

BAYSIDE, L. I. — Новий 2-родинний мурований критий дранкою дім, 6 кімнат і лазничка на 1-ому поверсі; 5 кімнат і лазничка на 2-ому поверсі. Знаменитє положення. Автобуси, церкви, склепи, школи. Дуже вигідно. Відчинено до оглядання. 34-09 — 213 St.
Builder — BA. 4-2169

КОРИСНИЙ ВКЛАД ГРОШЕЙ!
Околиця 23-ої вулиці Е. Два цілковито відновлені доми, 2 і 3 кімн. апартаменти. Автомат. огрівання. Знамените для купця, що живе на місці. Вільне від ренти. За посередництвом.
MONTUES REALTY
151 W. 93rd St. New York City
MO. 3-4666

ПЛОЩА НА РОЗІ 145x125
Чудовий город, 15 овочевих дерев, квіти і кущі. Догідно положення близько склепів, школи і комунікацій. 7 кімнатний дім (Brick & Stucco) з гаражем, 4 спальні, лазничка, 2 умивальні, модерна кухня, кімната до шиття, їдальня, вітальня з відкритим комином, велика зачинена веранда, викінчена пивниця, підлоги влаштоване на 2 кімнати, олійний огрівач. Виряджений з посудою, холодильником, машиною до прання, до сушення, та килимом від стіни до стіни (купно цього не обов'язкове). За згодою $35,000. Податок приблизно $375 річно. Оглядини за замовленням. За посередництвом.
JOSEPH B. VISCEGLIA
440 Ogden Ave., Teaneck, N. J.
TEaneck 7-7681
New York Circle 7-3191

WOODSIDE, L. I.
Новий 1-родинний дім, солідно мурований, 5 великих кімнат, викінчений підвал, гараж, близько до підземки, шкіл і крамниць.
Ціна $16,900 — готівки $5,000. Bal. Mtg. 20 years, 4½%.
Builder — HA. 4-6111

PT. LOOKOUT — L. I.
Знамените положення, $18,000 купно дому, 4 спальні, 2 лазнички, 2 кухні, 2 автові гаражі. Включений цілковитий виряд домашніх меблів.
LONG BEACH 6-0654

ДОБРЕ КУПНО ФАРМИ.
Власнитель змушений переселитися. 40 акрів, молочна і куряча фарма. 6 кімн. дім, 2 стодоли, інші будинки, деякі машини, все за $9,900 за згодою. На бажання висилаємо фото.
HAROLD H. TITUS, Inc.
Wallkill, N. Y. — Tel.: 3-1040

REAL ESTATE
КУРЯЧА ФАРМА

КУРЯЧА ФАРМА — Old Bridge, N. J. Приблизно 50 акрів, 4-кімн. дім, лазничка, 2 спальні, гаряча вода, оливне огрівання. Холодильник, електр. апарат до миття посуди, 29 миль від Нюарку. Ціна $13,500.
South River 6-3093J1

КУРЯЧА ФАРМА
на 5000 курей — 12 акрів, 7 кімн. дім, всі удогіднення, 4000 курят. Ціна $33,000 $10,000 готівки за згодою. Також фарма на 2000 курей — 2½ акра, 6 кімн. дім $23,000 — $8,000 готівки за згодою.
BENJAMIN PESKIN
R. D. 1, Box 317C, Lakewood, N.J.
Tel.: Point Pleasant 5-0135M2
If no answer —
Point Pleasant 5-1521J2

FOR CHRISMAS
Don't Forget Our Friends and Relatives
— in —
CZECHOSLOVAKIA — POLAND — EAST GERMANY
U.S.S.R — BRITAIN — ISRAEL
SEND FOOD GIFT PARCELS
Write or Phone for Price List
FISHER TRADING CO.
28-53 34th Street, Long Island City
RA. 8-6547

ПЛАТІВКИ „СТІНСОН"
цінний святочний подарунок для Ваших Рідних і Знайомих
МИ ЩЕ МАЄМО ОБМЕЖЕНИЙ ЗАПАС ПЛАТІВОК „НАТАЛКИ ПОЛТАВКИ"
Щоб уникнути розчарування, замовляйте негайно!
ПОВНА ОПЕРА
17 нерозбивальних платівок в чудовому шкіряному альбомі, наспівана визначними силами Київської Опери.
СПЕЦІЯЛЬНО $15.00
Альбом можна замовити у Вашій місцевій музичній крамниці, або написати до нас (залучивши до замовлення чек або моні ордер).
Постачаємо по всіх країнах. Домагайтеся повного Каталогу українських і російських плит СТІНСОНА в найближчій крамниці, або пишіть за ним до:
Union Square Music, Inc.
27 UNION SQUARE WEST, NEW YORK 3, N. Y.

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР, НАЙКРАЩИХ РІЗДВЯНИХ ДАРУНКІВ!
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8 вул. між 2-3 Евеню.)

має на складі найбільший вибір фільцових КАПЕЛЮХІВ власного виробу на осінь і зиму, найкращої якости в найновіших фасонах і кольорах. — У нас куплені капелюхи приймаємо до перерібки.
Пригадуємо, що маємо відділ Мужеської Галянтерії, а саме першої якости сорочки знаної марки "JAYSON", краватки, светери з імпортованої вовни, парасолі й інш.
Всі наші покупці одержують різдвяні дарунки.
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи.
Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилях 1480, (станція WHOM) та проф. Чубатого в суботу о год. 2:30 по пол.
Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятниці і суботи до 10:00.
DUNLEY HAT SHOP,
14 SAINT MARK'S PLACE (Іст. 8. вул. Bet. 2—3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

КОТСВІЛ, ПА. — Т-то ім. Б. Хмельницького відд. 248 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, о год. 11:30 зараз по Службі Божій. Просяться члени прийти хоч раз у рік і вислухати звітів урядників і контрольної комісії. Буде вибір уряду на 1954 рік. — П. Заплітний, М. Кобилянський, Л. Прийма.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Бр. св. Апп. Петра і Павла відд. 220 відбудуться в суботу, 12. грудня, о год. 7:30 веч., в парафіяльній залі під ч. 4950 S. Paulina St. Всі члени обов'язково мають явитись хоч раз на рік, бо буде звіт урядників і контрольної комісії, вибір нового уряду на рік 1954 і багато інших важних справ до полагодження. — Уряд.

ЕМЕРИДЖ, ПА. — Бр. св. о. Николая відд. 276, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться 13. грудня, о год. 1. пополудні. Просяться прийти, буде вибір нового уряду на рік 1954. На закінчення зборів буде спільна гостина, приведіть зі собою нових членів. — Стефанія Ліцовська Редеґен, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Мир", відд. 324, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 12. грудня о год. 8-ій ввечорі. З огляду на це, що рік кінчиться, а деякі члени залягають з вкладками за попередні місяці, просимо їх полагодити численну участь. Позатим є багато інших справ до полагодження. — А. Горохівський, пред.; П. Бурак, кас.; І. Струк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Т-ва „Зоря", відд. 69, відбудуться в суботу, 12. грудня, в год. 8. веч., в церковній залі ч. 5 св. Юрія під ч. 33 Іст 7 вул. Це є послідні місячні збори в цім році. Довгуючі члени нехай вирівняють свої довги, в противнім разі будуть суспендовані. — І. Сдинак, пред.; І. Мартинець, кас.; М. Ликтей, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. — Сестрицтво „Любов", відд. 177, повідомляє членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, о год. 1:30 попол., в Юкрейн Гол, річ Патер Ев. і Ошнен вул. Проситься всіх членів прийти та вислухати звітів і вибрати уряд на 1954 рік. Просимо всіх членів вирівняти свої довги найдальше до 25-го грудня. — І. Лаба, секр.

ФРЕКВІЛ, ПА. — Братство св. Апп. Петра і Павла відд. 221 повідомляє членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня о 1-ій год. попол., в парафіяльній залі. Буде вибір нового уряду на 1954 р., багато важних справ до полагодження, тому присутність членів обов'язкова. — Т. Цюх, пред.; Д. Вілик, кас.; Д. Чук, секр.

СТЕНІПЛЕТОН, Н. Й. — Бр. св. Арх. Михаїла відд. 211, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 12. грудня, точно о год. 7:30 веч., в залі укр. греко-кат. церкви, 12 Варен вул. Проситься всіх членів прийти бо буде звіт уряду і контрольного, багато важних справ до полагодження та вибору нового уряду на 1954 рік. Довгуючих членів проситься прибути і заплатити свої довги, як до Бр. так і до УНС, щоб не переносити довгів на слідуючий рік. Неприявні урядники і члени підлягають карі за неприявність. — М. Гранківський, пред.; П. Телешевський, кас.; Т. Соколовський, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Т-во Запорозька Січ, відд. 325, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 12. грудня 6. р. в залі У. Н. Дому, 218 Grand St., о год. 8. ввеч. Проситься всіх членів прибути хоч раз в рік на збори і приведіть нових членів. Неприявні члени будуть підлягати карі після статуту. — Уряд.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Т-ва „Єдність", відд. 163, відбудуться 13. грудня в Домі Горожан, 847 N. Franklin St. в 1-ій год. попол. Просяться всіх членів бути на означений час. — М. Курко, пред.; С. Филик, рек. секр.; І. Потучко, фін. секр.

ВІЛІНГ, В. ВІР. — Відд. 56 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13 грудня, о год. 2-ій, в У. Н. Домі, 42, вулиця. Всі члени мають явитися, будуть важні справи. — І. Ковальчик, предс.; П. Вітенко, кас.; М. Медвідь, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — С-во Рожд. Пресв. Богородиці, відд. 36, повідомляє своїх членць, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, в церковній залі, о год. 5-ій. Буде вибір уряду на наступний 1954 рік та побір складок, щоб не залягати на новий рік. Неприявні члени підлягають карі $1, а урядник $2. — Ю. Лиса, предс.; Х. Вілецька, кас.; С. Гунька, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Т-во Запорозька Січ, відд. 67, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, о год. 12, в Ліберті Залі, о год. 2-ій попол. Обов'язком всіх членів прибути на означений час. Будуть важні справи до полагодження, як також вибір уряду на 1954 рік. — І. Патуляк, пр.; Т. Королишин, кас.; І. Херовський, фін. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Річні збори В-ва св. Василія, відд. 339, відбудуться в суботу, 12. грудня, в год. 7. ввечір, в Домі Громади на Лаврепс вул. Проситься всіх членів, місцевих і позамісцевих, бути присутними, вислухати звіт контролі і вибрати уряд на 1954 рік. — І. Жмутин, предс.; І. Сорока, кас.; А. Хромяк, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во ім. Дм. Вітовського відд. 375 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, о год. 12 вполудне, в залі Рожевої при вул. Н. Френклин 847. Всіх, що залягають хоч би малою сумою — проситься прийти і вирівнити. Тому, що це є останній місяць перед замкненням книг, проситься всіх членів, щоб вирівняли свої довги. Тих, що платять річно в грудні, проситься не відкладати до січня, бо це робить нам велику суму довжників. Членів, які здали свої грамоти до поправки — проситься забрати їх на зборах. — Уряд.

ЧЕСТЕР, ПА. — Річні збори Бр. св. Арх. Михаїла відд. 352 відбудуться в неділю, 13. грудня, точно о 2. год. попол., в залі на другій і Турлов. Буде звіт уряду, вибір нових урядників на рік 1954 і другі справи до полагодження, тому присутність всіх членів обов'язкова. — І. Витязь предс.; Д. Яворський, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Т-во ім. Т. Шевченка відд. 156 повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня о год. 2. попол., в Громадськім Домі. Обов'язком кожного члена є бути присутним на тих зборах, буде вибір уряду на 1954 рік. — Н. Іщук, предс.; В. Трач, кас.; В. Новак, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во Запорозька Січ, відд. 75, повідомляє своїх членів, що загальні річні збори відбудуться 13 грудня точно в год. 1. попол. в У. Н. Домі, 4655 Мартін. Проситься всіх членів прибути хоч раз в рік на збори, є важні справи до полагодження та вибір уряду на 1954 рік. Просяться всіх довгуючих членів, щоб негайно вирівняли свій довг. Фін. секр.-кас. мусить здати звіт до гол. канцелярії. — Зубар, рек. секр.

МОНЕССЕН, ПА. — Бр. св. Апп. Петра і Павла відд. 338 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, о год. 1:30 попол., в укр. залі на 2-ій вул і 213 Скулмейкер Евеню. Також буде вибір уряду на рік 1954. Проситься всіх членів прийти і вирівняти свої належитості. — П. Янковський, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Т-во Українська Січ відд. 59, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 12. грудня, в У. Н. Домі під ч. 517 Галет вул., точно о год. 7:30 веч. Взивається всіх членців вирівняти свої належитості, щоб можна замкнути річні рахунки. Вибір нової управи відбудеться в місяці січні і контроля здасть звіт за другий півріч. Приєднуйте нових членів. — Д. Постоловський, предс.; В. Вабія, кас.; М. Гальковин, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во ім. І. Франка відд. 146 дає до відома, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, о год. 1. попол., в Укр.-Амер. Осередку. Проситься прибути хоч раз при кінці року громадно і привести знайомих, щоб вписати їх в члени УНСоюзу. Буде вибір нового уряду на 1954 рік. — Уряд.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Т-во Українська Січ, відд. 182 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, о год. 2. попол., в парафіяльній залі, 45-47 Говп Евеню, Пассайк, Н. Дж. На порядку буде звіт урядників, контрольної комісії за минулий рік, вибір уряду на рік 1954 та багато інших справ. Неприявні члени підлягають карі після уставу. — І. Левчин, урядник також. Н. Філь, предс.; В. Палюк, кас.; Г. Яськів, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Відділ 292 подає до відома, що побір вкладок відбудеться в неділю, 13. грудня, о год. 12:30 попол., в залі У. Н. Дому при 4655 Martin вул. Тому, що річні збори відбудуться 20. грудня, усі належитості треба до того часу вирівняти. Приходіть самі і вирівняйте свої зобов'язання. Хто б з важних причин не міг бути в неділю, секретар буде в понеділок 14, від 6:30 веч. в Народнім Домі і вибере від вас, щоб не переносити довгу на 1954 р. — В. Дідик, предс.; П. Кізел, секр.; М. Гузиляк, кас.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Бр. св. Володимира відд. 65 повідомляє усіх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в суботу, 12. грудня, в шкільній залі, о год. 7. веч. Є багато важних справ до полагодження і тому приявність усіх урядників і членів конечна. Звертається увагу всім довжникам, щоби вирівняли свої вкладки. — І. Левчин, предс.; М. Гуменюк, рек. секр.; А. Смит, фін. секр.

ЛИНДЕН, Н. ДЖ. — Річні збори Т-ва ім. І. Франка відд. 306 відбудуться в суботу, 12. грудня, о год. 7:30 веч., в Стефана Верези, 1314 Розел вул. Кожний член повинен прибути на збори, буде звіт уряду і контрольної комісії за 1953 рік та вибір уряду на 1954 рік. Просимо членів привести нових членів за яких дістанете нагороду від Т-ва. Хто не прийде на річні збори, буде карний після статуту. — С. Вереза, предс.; І. Опуст, кас.; А. Андрійців, секр.

НАЙКРАЩИЙ РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК
Правдиві українські золоті
ХРЕСТИКИ

вироблені за зразками Києво-Печерської Лаври. Масивні, штемпльовані з правдивого 14-ти та 18-ти каратового золота і мають пробу. З дуже гарною три-кольоровою емалевою розцвіткою (темносиньою, блакитною, рубіновою) та модерним вушком. Ціна: 14-каратові $10.00, 18-каратові $12.00.
Золоті ланцюшки 10-каратового золота, міцні модерні на кільці мають пробу. Довжина ланцюшків 18 та 24 інчів. Довгі ланцюшки 24 інчів легко знімати через голову, не розчіплюючи ланцюжка. Ціна: 18 інчів $3.00, 24 інчів $4.00. Можна набути хрестик або ланцюжок окремо.
Висилаю поштою до ЗДА і Канади по одержанні вартости замовлення, Моней Ордер, або в ЗДА, згідно вашого бажання за післяплатою C.O.D. Прошу додати за пересилку та 2% податок в ЗДА 50 цнт., в Канаді 75 цнт. Гарантую, що коли Ви будете незадоволені, то на протязі 10 днів поверніть мені і Ваші гроші негайно будуть Вам звернені повністю. Не ризикуєте. — Прошу вирізати цю об'яву на випадок потреби. — Замовлення прошу надсилати на адресу:
F. LYTWYNENKO, 1178 Clinton Ave., Rochester 21, N. Y.

НАШИМ ДІТЯМ
замовляйте
Найбільший збірник українських народніх казок
Упорядкувала О. ІВАНЕНКО.
Казки ілюстровані на гарному папері. Читкий великий друк.
Ціна $2.00
Замовляти:
SVOBODA
81-83 Grand St. (P. O. Box 346)
Jersey City 3, N. J.

РОЗШУКИ

МАРІЯ ІКОНЯК із Даньків, зі села Верлин Лісовий, повіт Броди, шукає свого брата **ЙОСИФА ДАНЬКІВ** — 30 років, який виїхав з Німеччини з Авсбургу до Канади або Америки в 1948 р. Хто знав би про нього де перебуває, або він сам прошу писати на адресу:
MARIJA IKONIAK
961 N. Lawrence Street,
Philadelphia 23, Pa.

Пошукую **КАТЕРИНУ ЗУБЕК** з роду Рипецька, село Вапів, Сокаль. Має перебувати в Ню Йорку. Хто знав би про неї, або вона сама прошу зголоситись до Сестри.
MARIA TURKO
68 N. 3rd St. Brooklyn, N. Y.

ІВАН ДЕМКО з Bootwyn, Pa., Tel.: Valleybrook 25-25 пошукує свого братанича **ВОЛОДИМИРА ДЕМКО**, сина Федора, з Лужка Дольного, пов. Дрогобич. Хто знав би про його адресу прошу ласкаво подати вістку.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Річні Загальні Збори ОбВУА — Відділ в Ню Йорку для обрання нових Керівних Органів, що були заповіджені на день 5-го ц.м., відбудуться в суботу, 12-го грудня ц.р. в год. 7-ій вечора в приміщенні Літературно-Мистецького Клюбу.
Порядок нарад наведений в окремих повідомленнях, що розіслані усім членам.
Управа ОбВУА — Відділ в Ню Йорку

ТОЛІДО, О. — Бр. св. о. Николая відд. 167 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня в 2. год. попол. в залі де все. Просимо всіх на час прибути, буде вибір уряду на рік 1954. По зборах безплатна братська гостина. — Д. Медецький, предс.; І. Кульматицький, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Т-во Запорозька Січ відд. 155 подає до відома всім членам, що річні збори відбудуться в п'ятницю, 11. грудня, точно о год. 7. веч., в залі де звичайно. Проситься всіх членів прибути та вислухати звіт контрольної комісії та прочих урядників з річного діловодства. Рівночасно буде вибір нових урядників на рік 1954. Довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглості, щоб не наражуватися на суспенду. — І. Будняк, предс.; І. Макар, кас.; М. Чумер, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — Подається до відома всім членам Сест. Рожд. Пресв. Богородиці відд. 216, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, в год. 2. попол., в парафіяльній залі під ч. 12205 Парнел Евеню. Обов'язком кожного прийти на збори, є багато справ до полагодження, як також буде вибір нового уряду на 1954 рік. — П. Мацях, предс.; Р. Вілик, кас.; А. Сосновська, фін. секр.

ДОБРІ ВІСТІ ПРО АСТМУ
Сповіщають, що новий лік, званий PENNYL, приносить швидку чудову полекшу для тих, ХТО ТЕРПИТЬ ВІД АСТМИ.
Кажуть, що АСТМАТИЧНІ АТАКИ припинятимуться, напади, душливости й томлячого дихання нагло лагідніють підо впливом цієї замітної медицини. Багато людей, які давніше почувалися ослаблені в з натурою, пукали відразу внаслідок таких осоружних атак, тепер радісно визнають, що осягають полекшу по роках вже після закриття першої дози.
Якщо ви терпите внаслідок дошкульної АСТМИ, не отягайтеся листи післати по ПЕННИЛ. Можете дістати його по спеціяльній ціні, коли виїшлете оце повідомлення разом з вашим повним іменем і адресою до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 308, Box 762, Peekskill, N.Y.
Звідти виплатіть вам дві трідоляреві пляшочки тільки за $5, тобто дають знижку $1 на звичайній ціні. Не посилайте грошей. Заплатите почтові листоношеві при доручуванні. Одначе зробіть це тепер, бо пригас невеликий.
Ім'я ________
Адреса ________
Місцевість ________ Стейт ________

КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ

РІЗДВЯНІ КАРТКИ, мистецькі всіх малярів, (з ковертами) висилаємо 12 штук за $1.00; 2 туз. за $2.00; 3 туз. за $2.50 — за попереднім надісланням грошей. **СТІННІ КАЛЕНДАРІ** на 1954 рік по 35¢ з вкл. пересилки. Для склепів — знижка в ціні.
Замовляти:
ARKA Co.
48 East 7th Street
New York 3, N. Y.
Phone: GRamercy 3-3550

БУДІВНИЧІ

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ
Будуємо виключно для українців по цілій Америці. Маєте будівельну проблему? Кличте нас. Школи, Церкви, Нар. Доми та інші проєкти. Головний Інж. В. Сімнеця. Просимо нам писати:
UKRAINIAN CONSTRUCTION Co.
99 Elmwood Ave., Irvington, N. J.

ДО ВИНАЙМУ

NEWARK — 335 W. Kinney St. близько Morris Ave.
З ВЕЛИКІ ЧИСТІ КІМНАТИ,
холодна біжуча вода, тепер вільне, добре положення, близько до склепів і „давнтавну" Нюарку. $21.60.
Tel.: ESSEX 5-5006

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
В. Череватюка і Сина
YARDLEY FURNITURE CORP.
Manufacturers of Upholstered Furniture
730 EAST 149th STREET
BRONX 55, NEW YORK
Tel.: CYpress 2-9521

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Шира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща по цінї так низькій $150
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 3197. Перірвання всіх зв'язків

Коли Тарзан поспішав через дерева до села Ребеки, його думка була зайнята тим, щоб використати останню нагоду перед поворотом додому.

Недалеко села пігмеїв він скочив на землю поруч дуплистого дерева, в якому Собіто сховав був свій костюм леопарда.

Запхавши руки в дупло, він витягнув леопардову шкуру і почав уважно її оглядати з безжалісним усміхом.

Закинувши костюм через плече, він піднявся на дерева і мовчки зблизився до села.